BESTUURSVERSLAG
JAARREKENING 2018
RSG MAGISTER ALVINUS

27 mei 2019

Inhoudsopgave

1.	**BESTUUR**	4
2.	**TREASURYBELEID**	6
3.	**SECTORSPECIFIEK**	6
3.1	Verantwoording aanvullende bekostiging technisch VMBO	6
3.2	Verantwoording besteding middelen prestatiebox	6
4.	**VISIE en BESTURING**	8
4.1	Missie en Visie	8
4.2	Beleid en kernactiviteiten	9
4.2.1	Onderwijsaanbod	9
4.2.2	Profileringen	9
4.2.3	Individuele routes	9
4.3	Besturing	9
4.3.1	Juridische structuur	9
4.3.2	Organisatiestructuur	9
4.3.3	Huidige organisatiestructuur	10
4.3.4	Toekomstige organisatiestructuur	10
4.4	Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	11
4.5	Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	11
4.6	Informatie over de maatschappelijke aspecten van het ondernemen	11
4.7	Vermelding samenwerkingsverbanden	11
4.8	Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen w.o. samenwerkingsverbanden	11
4.9	Namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders	12
4.10	Wet Normering Topinkomens (WNT)	12
5.	**NALEVING BRANCHECODE**	13
5.1	Ontwikkelingen Governance	13
5.2	Code Goed Bestuur	13
5.3	Afwijkingen van de code	13
5.4	Horizontale verantwoording	13
5.5	Verslag toezichthoudend orgaan	13
6.	**OMGEVING**	14
6.1	Afhandeling van klachten	14
6.2	Ontwikkelingen internationalisering	14
6.3	Verwachtingen internationalisering	14
7.	**RISICOMANAGEMENT**	15
7.1	Belangrijkste risico's en onzekerheden	15
7.2	Toelichting strategische en operationele risico's	16
7.2.1	Onderwijskwaliteit	16
7.2.2	Schoolplan	16
7.2.3	Herziening bekostigingssystematiek	16
7.2.4	Leerlingenkrimp	16
7.2.5	Huisvesting	16
7.2.6	Personeel	16
7.2.7	Internationale Schakelklas	16
7.2.8	Imago	16
7.3	Toelichting financiële risico's	17
7.3.1	Afname rijksbekostiging	17
7.3.2	Herstelplan kwaliteit	17
7.3.3	Noodzakelijke verbouwingen	17
7.3.4	Uitvoering sociaal plan, WW- en ontslaguitkeringen	17
7.4	Risicobeheersing	17
8.	**BEDRIJFSVOERING**	18
8.1	Zaken met behoorlijk persoonlijke betekenis	18
8.2	Belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. personeel	18

8.3 Beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag 18
8.4 Ontwikkelingen betreffende de huisvesting 18
8.5 Financiële positie op balansdatum 19
8.5.1 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten 19
8.5.2 Toelichting op het resultaat 19
8.5.2.1 Resultaat Internationale Schakelklas 20
8.6 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting 20
8.7 Toel. op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen 21
8.8 Toelichting op kasstromen en financiering 21
8.9 Informatie over financiële instrumenten o.a. renteswaps 22
8.9.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg 22

9. ONDERWIJSPRESTATIES EN ONDERWIJSKUNDIGE ZAKEN 24
9.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar 24
9.2 Onderwijsresultaten 25
9.3 Examenresultaten 27
9.4 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken 27
9.5 VMBO BK en VMBO GT 27
9.6 Havo en Vwo 27
9.7 Digitalisering 28
9.8 Tienerschool 28
9.9 A-klas 28
9.10 Internationale Schakelklas 28
9.11 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid 29
9.12 Instroom basisonderwijs 30
9.13 Leerlingenaantal naar afdeling 30
9.13.1 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling 31
9.14 Duurzaamheid 31

10. TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN 32
10.1 Onderwijs 32
10.1.1 VMBO 32
10.1.2 Havo en Vwo 32
10.1.3 Digitalisering 32
10.1.4 Tienerschool 32
10.1.5 A-klas 32
10.1.6 Internationale Schakelklas 33
10.1.7 Op het gebied van onderzoek 33
10.1.8 Op het gebied van kwaliteitszorg 33
10.1.9 Op het gebied van personeel 33
10.1.9.1 Leeftijdsopbouw 33
10.1.9.2 Ziekteverzuim 34
10.1.10 Op het gebied van huisvesting 34
10.1.11 Op het gebied van investeringen 34
10.1.12 Op het gebied van duurzaamheid 34

11. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF 35
11.1 Kengetallen 2018, 2019, 2020, 2021 35
11.1.1 Personeel 35
11.1.2 Leerlingenaantal 35
11.2 Meerjarenbegroting 2018, 2019, 2020, 2021 36
11.2.1 Balans 36
11.2.2 Ontwikkelingen balans 36
11.2.3 Staat van baten en lasten 37
11.2.4 Ontwikkelingen staat van baten en lasten 37

12. RAAD VAN TOEZICHT 39

JAARREKENING

Balans per 31 december 2018	1
Staat van Baten en Lasten over 2018	2
Kasstroomoverzicht over 2018	3
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018	4
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	4
Toelichting op de balans	11
Model G: verantwoording subsidies	15
Financiële instrumenten	16
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	16
Contractuele verplichtingen	16
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	17
Model E: verbonden partijen	23
Transacties met verbonden partijen	23
WNT-verantwoording 2018 Stichting RSG Magister Alvinus	23
Overige gegevens: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	25
Gebeurtenissen na balansdatum	29
Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo	29
Bijlage 1: Gegevens over de rechtspersoon	30

1. BESTUUR

Het schooljaar 2018-2019 is het laatste uitvoeringsjaar van het schoolplan 'De RSG leert'. De afgelopen drie en half jaar stonden in het teken van de onderwijskundige vernieuwingstrajecten die in dit schoolplan beschreven staan. Alle afdelingen van de RSG hebben invulling gegeven aan de geformuleerde drie kernambities; bevordering van individuele leerroutes, toekomstbestending onderwijs en optimale begeleiding van het individu. Dit heeft ertoe geleid dat de afdelingen VMBO GT en Havo gestart zijn met een nieuw onderwijsconcept; het flexrooster. Hierbij wordt ruimte geboden aan leerlingen om meer aandacht te besteden aan vakken waar men moeite mee heeft en minder tijd aan vakken die gemakkelijker gevonden worden. Daarnaast is er ruimte in het rooster voor keuzeonderwerpen.

Binnen VMBO BK is voor een aantal vakken differentiatie gerealiseerd met behulp van adaptief digitaal leermateriaal. Bij het beroepsgerichte vak Dienstverlening en Producten wordt gewerkt aan differentiatie, waardoor meer individuele leerroutes. In de bovenbouw van de Havo wordt in toenemende mate voor de leerlingen maatwerk toegepast. Kernpunten zijn zelfstandigheid, motivatie en begeleiding. Het doel is optimaal ruimte te bieden aan talenten en vaardigheden van leerlingen. Nu al bestaat de mogelijkheid voor leerlingen die een hoger niveau aan kunnen om vakken op Vwo-niveau te volgen en hierin examen te doen. Daarnaast betreft het vooral vernieuwende vakgerichte ontwikkelingen. Voor het Vwo wordt uitgegaan van activerend onderwijs met uitdaging en variatie en met het accent op de 'w' van wetenschappelijk onderwijs. Er wordt een consistente leerlijn ontwikkeld waarbij wordt ingespeeld op de verschillen tussen leerlingen en waar ruimte bestaat voor talentontwikkeling en prestaties op niveau. Het begaafdheidsprofiel van de school komt tot uiting in de plus-uren van de brugklas, de Magister menukaart met keuze-onderdelen voor de leerlingen en door in te spelen op de verschillen tussen leerlingen in leerstijl en leertempo. Het onderwijs wordt vakoverstijgend ingericht, met een bèta-onderzoeksleerlijn en een gamma-vaardigheden-leerlijn van klas 1 t/m 6 en digitalisering.
We kunnen tevreden zijn met de bereikte resultaten, maar weten ook dat er nog genoeg te ontwikkelen valt.

De contouren van het nieuwe schoolplan voor de schooljaren 2019-2022 zijn zichtbaar en in het voorjaar van 2019 zal het nieuwe schoolplan gereed zijn. De kernambities van het huidige schoolplan zullen ook voor de komende 4 jaar centraal staan. Wel zullen er op basis van de opgedane ervaringen en voortschrijdende inzichten bijstellingen plaatsvinden.
In 2018 is gestart met de Tienerschool (in goede samenwerking met Stichting Odyssee, openbaar primair onderwijs te Sneek) en deze kan zich verheugen in een grote belangstelling. De A-klas voor leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum is vanaf schooljaar 2018-2019 gehuisvest in het hoofdgebouw om een goede verbinding met het reguliere onderwijs te kunnen maken.

In het kader van het vierjaarlijks onderzoek is de school in 2018 bezocht door de inspectie van het onderwijs. De inspectie is tevreden over de onderwijskwaliteit en vindt deze voldoende. Voor de afdeling VMBO BK is echter een herstelopdracht geformuleerd. In maart 2019 is de school hiervoor opnieuw door de inspectie bezocht. Omdat de onderwijsresultaten over 2018, zoals die nu in maart 2019 zijn verschenen, twee onvoldoende indicatoren voor VMBO K laten zien, wordt de score onvoldoende toegekend aan VMBO K. De rapportage van de inspectie moet nog worden afgewacht.

Evenals in de voorgaande jaren werd wekelijks overleg gevoerd tussen de rector/bestuurder en de plaatsvervangend rector. Alle beleidsmatige beslissingen werden tijdens dit overleg genomen en hiervan vond wekelijkse verslaglegging plaats. De besluitenlijsten worden gedeeld met MT en MR. Tijdens het directie-overleg werd beleidsmatig gesproken over de visie en missie van de school, de kwaliteit van het onderwijs, formatie, meerjarenbegroting en financiële kengetallen waaronder

maand- en kwartaalrapportages en personele en organisatorische aangelegenheden. Voor de ontwikkelingen ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs werden kwartaalrapportages opgesteld. Deze werden besproken in het managementteam, met de onderwijscommissie van de Raad van Toezicht en in het kader van de horizontale verantwoording ter beschikking gesteld aan de medezeggenschapsraad. Ter bepaling van de kwaliteit van het onderwijs vormden de kwaliteitskaart en de doorstroomgegevens van de inspectie van het onderwijs de basis.

Met trots, maar ook bewust van enkele aandachtspunten kijk ik terug op 2018 en spreek daarbij de verwachting uit dat de onderwijsvernieuwingen nog meer impulsen krijgen en dat in gezamenlijkheid continu wordt gewerkt aan ons onderwijs en daarmee aan het belang van de leerling.

Sixtus Haverkamp, rector/bestuurder

27 mei 2019

2. TREASURYBELEID

Het treasurybeleid van de RSG Magister Alvinus maakt onderdeel uit van het financiële beleid van de Stichting RSG Magister Alvinus. Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, houdende regels over het beleggen, belenen en derivaten 2016.

In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: debiteuren en crediteuren (financiële activa en financiële verplichtingen), geldmiddelen, overige vorderingen en overige financiële verplichtingen. De stichting maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Tevens is geen sprake van in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten. Bij het aantrekken, respectievelijk uitzetten van alle benodigde respectievelijk overtollige middelen, wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regeling gestelde verplichtingen.

De liquide middelen staan op een spaarrekening en op een vermogensspaarrekening. De school heeft geen vreemd vermogen aangetrokken, is geen leningen aangegaan en heeft geen leningen verstrekt. Alle middelen zijn liquide.

Liquide middelen	31-12-2018	31-12-2017	
Kasmiddelen	609	1.562	
Tegoeden bank- en giro	6.038.228	5.599.963	
Totaal	**6.038.837**	**5.601.525**	
Spaarrekening uitgesplitst			
Rabobank Spaarvrij rekening	1.600.000	1.200.000	vrij opneembaar
Rabobank Vermogen Sparen	4.216.964	4.200.000	25% vrij opneembaar

Tabel 1

3. SECTORSPECIFIEK

3.1 Verantwoording aanvullende bekostiging technisch VMBO

Voor het technisch deel van het VMBO werd een kleine aanvullende bekostiging ontvangen. Deze middelen zijn ingezet ter vervanging van een deel van de bestaande inventaris c.q. gereedschappen.

3.2 Verantwoording besteding middelen prestatiebox

De middelen van de prestatiebox worden ingezet ten behoeve van de doelstellingen van het landelijke sectorakkoord voor het voortgezet onderwijs. De school biedt daarin meer ruimte voor talentontwikkeling van individuele leerlingen, streeft eigentijdse voorzieningen na met een versnelling in het aanbod van digitaal lesmateriaal en besteedt meer aandacht aan brede vorming en 21^{e}-eeuwse vaardigheden als samenwerking, creativiteit en ondernemerschap. We streven daarbij naar een sterke verbinding tussen de school en de omgeving met een goede verantwoording naar belanghebbenden en met een docententeam dat zich eigenaar voelt van de ontwikkelingen en werkt in een lerende omgeving. De schooldoelstellingen zijn:

- Bevordering individuele leerlijnen;
- Toekomstbestendig onderwijs;
- Optimale begeleiding van de individuele leerling.

Veel van onze reeds lopende projecten vallen onder de doelstellingen van het sectorakkoord, zoals de verdere ontwikkeling van de begaafdheidsprofielschool, Cambridge-Engels, taal en rekenbeleid.

Daarnaast worden de middelen ook nog specifiek ingezet voor extra leerlingbegeleiding naast het mentoraat, voor begeleiding van jonge docenten, in de vorm van de docentencoach en een inductieprogramma in samenwerking met de NHL en de RUG en voor opvang van leerlingen in de vorm van de meldkamer.

4. VISIE en BESTURING

4.1 Missie en Visie

Het schoolplan 'De RSG leert' met daarin de ambities van het onderwijskundig beleid vormen onderdeel van de meerjarenbegroting. De teamplannen van de onderwijsteams vormen een vertaalslag van het schoolplan naar de praktijk, waarbij de voorgestelde ontwikkelingen vorm moeten krijgen. In 2018 is in concept een nieuw meerjarenschoolplan opgesteld waarvan de tekst in 2019 definitief wordt.

Onze visie is dat:	Dit gebeurt vanuit de volgende kernambities:
- Alle mensen willen en kunnen leren - Leren plaatsvindt in interactie - Iedereen onderwijs verdient dat bij hem of haar past	- Bevorderen van individuele leerroutes - Toekomstbestendig onderwijs - Optimale begeleiding van het individu

Deze overtuigingen vormen de basis voor ons onderwijs en onze keuzes: wat doen wij om alle RSG'ers optimaal te laten leren? Wij zijn een school voor openbaar onderwijs: voor ieder kind bereikbaar en beschikbaar, actief pluriform, waarin openheid en respect vanzelfsprekend zijn en er geen plek is voor discriminatie en geweld.
We werken vanuit de volgende waarden: vertrouwen, integriteit, samenwerken, eenvoud en ontwikkeling. Daarnaast vinden we dat we onze leerlingen moeten helpen zich voor te bereiden op hun functioneren in de maatschappij. De school is een belangrijke oefenplaats voor de ontwikkeling van burgerschap.

Centraal daarbij staan:

- ik mag mezelf zijn en jij ook:
- ik mag mijn eigen levensovertuiging hebben;
- ik mag mijn eigen levensstijl en opvattingen hebben;
- ik heb respect voor anderen en anderen respecteren mij.

We leren de leerlingen op een kritische wijze zelf normen en waarden te ontwikkelen, respect te hebben voor andere opvattingen en persoonlijk verantwoordelijkheid te nemen.. We zetten in op optimale interactie tussen onze leerlingen, hun ouders en de personeelsleden van de school, waardoor iedereen zich gekend en erkend weet. Deze verbinding staat aan de basis van leerlingensuccessen op de RSG. Dat betekent ook: optimale ondersteuning van onze leerlingen door vakdocenten, begeleiders, mentoren en ouders. Duidelijke interactie met het primair onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs hoort daarbij.
Doordat we elkaar kennen, kunnen we onderwijs bieden dat bij onze leerlingen past; onderwijs dat hen in staat stelt een ontwikkeling door te maken in cognitieve, sociale, creatieve en praktische vaardigheden.
Leren en ontwikkelen, in een sfeer van vrijheid en vertrouwen, staan dus centraal in ons onderwijs. We bieden onze leerlingen en medewerkers een hoge mate van autonomie en verantwoordelijkheid. Geen vrijblijvende verantwoordelijkheid, maar verantwoordelijkheid waarover verantwoording moet worden afgelegd. Wij zorgen ervoor dat alle RSG'ers zich steeds veilig voelen door de manier waarop wij met elkaar omgaan.
RSG Magister Alvinus is een school waarin we met enthousiasme onderwijs verzorgen en ontwikkelen. Kortom: de RSG leert.

4.2 Beleid en kernactiviteiten

4.2.1 Onderwijsaanbod

De RSG Magister Alvinus vervult als openbare scholengemeenschap een centrale rol in het onderwijsaanbod binnen Sneek en Zuidwest Friesland. De school verzorgt onderwijs voor VMBO (incl. LWOO), Havo, Atheneum en Gymnasium en heeft daarnaast een Internationale Schakelklas (ISK). Het VMBO voorziet in de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte, de gemengde en de theoretische leerweg. Het beroepsgerichte onderdeel van de leerwegen wordt gevormd door het programma Dienstverlening en Producten. Dit betreft een breed aanbod van programmaonderdelen waarmee leerlingen een ruime basis wordt geboden om een gerichte keuze te maken voor een beroepskwalificerende opleiding in het MBO of voor een doorstroom naar Havo 4 vanuit de theoretische leerweg. Met dit programma onderscheidt de school zich van de smalle beroepsgerichte opleidingen.

4.2.2 Profileringen

De school profileert zich met de SportAccentklas, 'Onderwijs op Maat' (flexrooster) VMBO GT, de HavoKansklas, Havo4Me, de Tienerschool, de A-klas, het Begaafdheidsprofiel en met Cambridge Engels. In de bovenbouw worden een doorlopende leerlijn bèta-studievaardigheden en vakoverstijgende projecten ontwikkeld.

4.2.3 Individuele routes

Als onderdeel van het schoolplan en ook als gevolg van de landelijke tendens naar meer differentiatie zien we meer individuele routes ontstaan, met aangepaste roosterconcepten, waarbij leerlingen één vak of meerdere vakken volgen op een ander niveau. De vakken op het hogere niveau worden bij diplomering op de cijferlijst vermeld.

4.3 BESTURING

4.3.1 Juridische structuur

De rechtspersoon wordt gevormd door de Stichting RSG Magister Alvinus. De stichting kent een raad van toezicht als toezicht houdend orgaan en een bestuurder als uitvoerder van het bevoegd gezag.

4.3.2 Organisatiestructuur

Om te komen tot een verdergaande stroomlijning van de organisatie en daarmee in te spelen op een teruglopend leerlingenaantal als gevolg van demografische ontwikkelingen vindt er een geleidelijke aanpassing plaats van de bestaande organisatiestructuur. In oktober 2017 is daarvoor het 'OOPerspectief' opgesteld waarin een toekomstontwikkeling is geschetst voor de ondersteunende diensten.
In plaats van drie ondersteunende diensten zal gewerkt gaan worden met een 'leerlingenbureau' en een 'bedrijfsbureau'. De meerjarenbegroting en de momenten van natuurlijk verloop vormen daarvoor de ruimte gevende kaders. In het licht van de leerlingenterugloop ligt ook de keuze voor om over te gaan tot een éénhoofdige directie met als gevolg op onderdelen een verzwaring van de staf. Deze keuze is echter nog niet gemaakt. Inmiddels is de facilitaire dienst vervallen en zijn de functies hoofd facilitaire zaken en teamleider leerlingenbureau inmiddels gerealiseerd. De medewerkers van de mediatheek en van ict en het hoofd facilitaire zaken vallen voorlopig rechtstreeks onder de plaatsvervangend rector.

4.3.3 Huidige organisatiestructuur

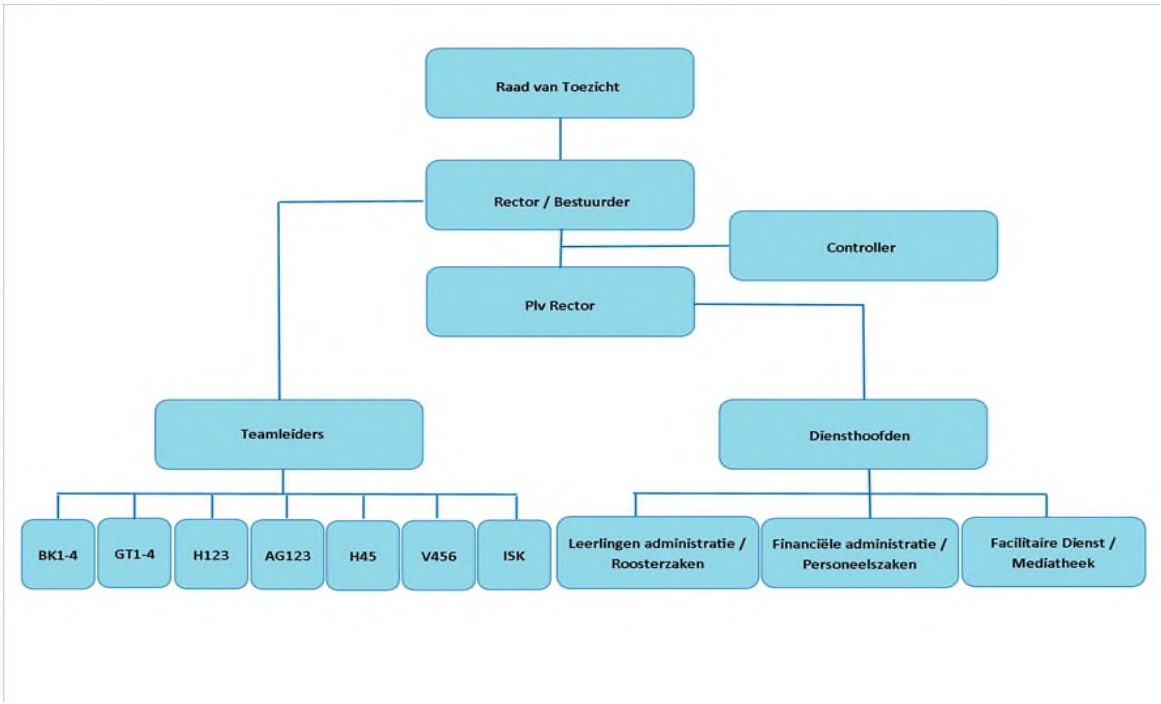

4.3.4 Toekomstige organisatiestructuur

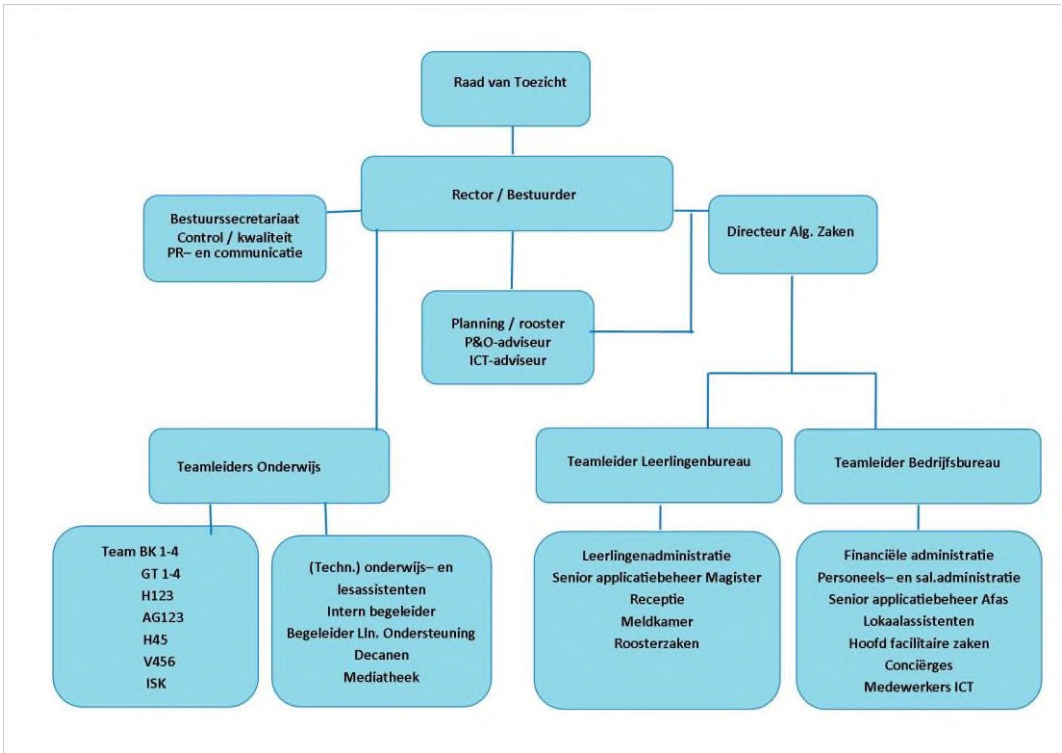

4.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Het belangrijkste element van het gevoerde beleid wordt gevormd door de onderwijsvernieuwing. Rector en teamleiders voeren voortdurend het gesprek over de kwaliteit van het onderwijs en hoe de onderwijsvernieuwing vorm te geven binnen de teams. Binnen ieder team komt deze ontwikkeling op eigen wijze tot stand en worden veel initiatieven ontplooid. De voorbeelden binnen VMBO GT met het flexrooster en binnen de Havo met Havo4me, zijn daarvan de meest concrete uitwerkingen.

4.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

Binnen dit kader vallen de ontwikkelingen met betrekking tot de internationale schakelklas (ISK). Wetgeving en politieke verschuivingen op het wereldtoneel kunnen voor grote fluctuaties leiden in het aantal leerlingen. Ook verschuivingen/herplaatsingen binnen de AZC's leiden tot regelmatige wijzigingen. In 2018 bleek desondanks dat gemiddeld genomen er steeds een aantal van 85 leerlingen onderwijs heeft gevolgd.

4.6 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het ondernemen

In algemene zin is de school zich bewust van haar positie binnen het maatschappelijk domein, dat wil zeggen dat de school stilstaat bij de belangen van ouders/leerlingen en dat voor de medewerkers. een goed en sociaal personeelsbeleid gevoerd.
Bij alle gebouwaanpassingen of investeringen die worden gedaan wordt stilgestaan bij het aspect van duurzaamheid. Verspilling wordt tegengegaan en hergebruik wordt zoveel mogelijk gestimuleerd. Waar mogelijk worden zoveel mogelijk energiezuinige of energieneutrale toepassingen gerealiseerd.

4.7 Vermelding samenwerkingsverbanden

Coöperatie Pompeblêd

Een samenwerkingsverband van de zeven openbare scholen voor voortgezet onderwijs in Friesland, die o.a. een gezamenlijk mobiliteitscentrum en inkoopplatform voeren.

Stichting Fultura

Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs (Stichting Fultura), waarin verder deelnemen Stichting Odyssee, Stichting CVO Súdwest Fryslân, Stichting Nordwin College, Stichting Renn4, en Stichting SO Fryslân.

Tienerschool Sneek

De school werkt samen met de Odyssee (openbaar basisonderwijs Sneek) in de Tienerschool Sneek, waarin onderwijs word verzorgd voor de leerlingen van groep 7en 8 van het primair onderwijs en leerjaar 1 en 2 van het voortgezet onderwijs. De Tienerschool vormt een aanvulling op het reguliere onderwijsaanbod.

Fryske Opliedingsskoalle (FROSK)

De Friese opleidingsschool voor startende docenten, samen met Simon Vestdijk Harlingen, Singelland en Liudger Drachten, Bogerman Sneek en de RUG en de NHL. In 2018 is door alle VO-scholen in Friesland een intentieverklaring getekend om uiterlijk in 2024 door te groeien naar één Friese Opleidingsschool voor het gehele voortgezet onderwijs.

Technolab Súdwest Fryslân

De rector/bestuurder maakt deel uit van het bestuur van Technolab Súdwest Fryslân. Techno-lab stelt zich ten doel een betere aansluiting te realiseren tussen onderwijs en arbeidsmarkt op het gebied van technische- en technologische beroepen.

4.8 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen w.o. samenwerkingsverbanden

Geen.

4.9 Namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders

Bestuur en directie

Dhr. ir. S.A.J. Haverkamp,	**rector/bestuurder**
Nevenfuncties (bezoldigd)	geen
Nevenfuncties (onbezoldigd)	Lid bestuur samenwerkingsverband Fultura Lid Arbeidsmarktplatform Súdwest Fryslân Lid klankbordgroep Schoolleidersregister VO Lid Raad van Toezicht Natuurmuseum Fryslân Lid Raad van Toezicht Bibliotheken Mar en Fean Lid bestuur Stichting Technolab SWF

Dhr. R.A. Veenhoven,	**plaatsvervangend rector**
Nevenfuncties (bezoldigd)	geen
Nevenfuncties (onbezoldigd)	geen

Raad van Toezicht

Dhr. M.H.G. van Immerseel,	**voorzitter raad van toezicht**
Nevenfuncties (bezoldigd)	Directeur Bedrijfsvoering, Projectdirecteur en lid van het Dagelijks Bestuur voor de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit
Nevenfuncties (onbezoldigd)	Voorzitter/penningmeester van het Bestuur van Kultuerhûs Klameare in Workum

Dhr. R.A. van de Ploeg,	**plv. voorzitter raad van toezicht**
Nevenfuncties (bezoldigd)	Interim Controller A2P
Nevenfuncties (onbezoldigd)	geen

Mevr. A. Spanninga,	**lid raad van toezicht**
Nevenfuncties (bezoldigd)	Zelfstandig ondernemer: organisatieadviseur Gastdocent Changemanagement: Masteropleiding Pedagogiek Hogeschool van Amsterdam Lid Raad van Advies: Donkergroen b.v. Nederland en België
Nevenfuncties (onbezoldigd)	Voorzitter Noordgang VNO/NCW Sneek/Zuidwest Friesland Lid VNO/NCW Noord Nederland, Groningen, Friesland en Drenthe

Dhr. J. Bron,	**lid raad van toezicht**
Nevenfuncties (bezoldigd)	Senior leerplanontwikkelaar, projectleider. SLO Nationaal expertisecentrum leerplan Ontwikkeling (sinds 1996), afdeling Onderzoek en Advies. Voorzitter ondernemingsraad SLO
Nevenfuncties (onbezoldigd)	geen

Mevr. C.G.M. Andringa – van den Hengel, lid raad van toezicht

Nevenfuncties (bezoldigd)	Controller Centraal Justitieel Incassobureau
Nevenfuncties (onbezoldigd)	Penningmeeser St. Sint Bonifaciusschool Piet Bleeker

4.10 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De rector/bestuurder is ingeschaald in schaal 16 overeenkomstig de CAO-VO. Het salarisniveau blijft onder de norm van de WNT. Hogere inschalingen zijn niet aanwezig. De leden van de raad van toezicht ontvangen een vergoeding.

5. NALEVING BRANCHECODE

5.1 Ontwikkelingen Governance

In het najaar van 2017 zijn de wijzigingen opgenomen die op grond van de Wet Versterking Bestuurskracht vanaf 1 januari 2017 zijn voorgeschreven opgenomen in de Code Goed Onderwijsbestuur. Dit betreft wijzigingen die leiden tot een versterking van de medezeggenschap.

5.2 Code Goed Bestuur

RSG Magister Alvinus hanteert de Code Goed Onderwijsbestuur.

5.3 Afwijkingen van de code

Er worden geen afwijkingen gehanteerd ten aanzien van de Code Goed Onderwijsbestuur.

5.4 Horizontale verantwoording

De raad van toezicht neemt deel aan de jaarlijkse thema-avond met het managementteam en medezeggenschapsraad en gaat twee keer per jaar in gesprek met de medezeggenschapsraad. De raad van toezicht wordt uitgenodigd voor de jaarlijkse openings- en afsluitingsbijeenkomst. De teamleiders onderwijs hebben periodiek overleg met een panel van ouders om de ervaringen door te spreken.

Twee keer per jaar wordt er een onderwijskundige rapportage opgesteld, waarin de vorderingen worden gerapporteerd aan medezeggenschapsraad en raad van toezicht. De medezeggenschapsraad stelt haar vergaderverslagen aan alle ouders beschikbaar.

Ter bevordering van een goede doorstroom naar een vervolgopleiding participeert onze school in het VMBO/MBO-platform en in het VO/HO-platform. Met het wetenschappelijk onderwijs vindt naar behoefte afstemming plaats op vakinhoudelijk niveau.
De contacten met bedrijven lopen vooral via de beroepsgerichte stages in het VMBO. Voor de stageplaatsen van onze leerlingen is een uitgebreid netwerk van bedrijven beschikbaar. Daarnaast worden op voorlichtingsavonden gericht mensen uit de verschillende beroepenvelden uitgenodigd om hun werkzaamheden en de scholingsmogelijkheden/ carrièreperspectieven binnen de beroepstak toe te lichten. Specifiek hierin is dat tijdens de voorlichtingsavonden ook oud-leerlingen worden teruggevraagd om hun ervaringen in het vervolgonderwijs toe te lichten en adviezen uit te brengen.

De school is lid van de Vereniging Ondernemend Sneek en onderhoudt contacten door het bezoeken van vergaderingen en georganiseerde activiteiten, waaronder die van het Arbeidsmarktplatform Súdwest Fryslân.

5.5 Verslag toezichthoudend orgaan

Voor het verslag van het toezichthoudend orgaan wordt verwezen naar hoofdstuk 12, pagina 39.

6. OMGEVING

6.1 Afhandeling van klachten

Het aantal ontvangen klachten (3) was in 2018 lager dan in 2017 (7). Eén klacht had betrekking op een verzoek tot schadevergoeding van een iPad. De school heeft dit verzoek afgewezen aangezien er sprake was van zeer onzorgvuldig gebruik van de iPad door de leerling.
Een andere klacht had betrekking op de diefstal van een jas. De school was hiervoor niet aansprakelijk.
De derde klacht betrof een door de ouders niet gewenste diagonale bevordering van VMBO GT 2 naar VMBO KB3. Na weging van de argumenten is overeenkomstig de wens van de ouders besloten tot doublering in het tweede leerjaar in VMBO GT2.

6.2 Ontwikkelingen internationalisering

We vergroten de internationale bewustwording van onze leerlingen en stimuleren hen contacten te leggen met leerlingen uit andere (Europese) culturen. In het kader van het Erasmus+-project wordt in de bovenbouw van het Vwo voor de toepassing en verdere ontwikkeling van de 3D-printer samengewerkt met scholen in Noorwegen, Zweden, Finland, Engeland en Spanje. Daarnaast worden voor alle leerlingen in de bovenbouw meerdaagse buitenlandse excursies georganiseerd.

6.3 Verwachtingen internationalisering

We verwachten voor de toekomst geen vergroting van het aantal internationaliseringsprojecten, wel zien we dat in het In het kader van uitwisselingsprojecten ieder schooljaar meer buitenlandse leerlingen onderwijs volgen aan onze school.

7. RISICOMANAGEMENT

7.1 Belangrijkste risico's en onzekerheden

De Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen heeft voor scholen de volgende algemene risico's aangemerkt als risico's die (voor een belangrijk deel) niet beheersbaar zijn en niet kunnen worden voorzien:

- fluctuatie in leerlingenaantallen;
- financiële gevolgen van arbeidsconflicten;
- instabiliteit in de bekostiging;
- onvolledige indexatie van de bekostiging.

Aan deze vier risico's wordt een algemeen 'restrisico' toegevoegd. Dit restrisico omvat alle risico's die niet hoog genoeg (of onvoldoende kwantificeerbaar) zijn voor het berekenen van een individueel risicopercentage, maar die cumulatief wel een buffer rechtvaardigen.

In oktober 2016 is in samenspraak met van Ree accountants een nieuwe risicoanalyse opgesteld. Naar aanleiding van deze risicoanalyse, geeft de adviseur een indicatie van 10% weerstands-vermogen aan. In het onderwijsveld wordt een buffer van 5% van de totale baten voor een grote school voor de "normale" risico's acceptabel geacht. Een extra buffer van minimaal 2,5% van het weerstandsvermogen doet naar de mening van de adviseur meer recht om de variatie aan risico's binnen de sector VO op te vangen. Daarnaast heeft de RSG twee risico's waardoor onze risicobuffer hoger moet worden vastgesteld. De eerste betreft de herziening van de onderwijsvisie die mogelijk een impact heeft op de resultaatontwikkeling en het leerlingaantal in de komende jaren. Daarnaast zal het aantal leerlingen in de komende jaren in de regio Sneek afnemen. Hoewel de school diverse maatregelen heeft genomen (meerjarenbegroting, strategische personeelsplanning, re-integratie van medewerkers via samenwerkingsverband Pompeblêd) kan niet worden uitgesloten dat er tijdelijk fricties ontstaan die kunnen leiden tot negatieve resultaten.

De uitkomsten van de begin 2018 gehouden externe risico-analyse lieten geen nieuwe gegevens zien en bevestigden de reeds geïnventariseerde risico's.

Een samenvatting van de belangrijkste geïnventariseerde risico's:

Strategisch risico	Operationeel risico	Financieel risico
1. Onderwijskwaliteit	Uitval leerlingen in het vervolgonderwijs (HO) Competenties medewerkers	Kosten herstelplan Afname rijksbekostiging door lagere aanmelding
2. Schoolplan	Afstemming tussen de teams Werkdruk docenten Onvoldoende competenties	Afname rijksbekostiging door lagere aanmelding
3. Bekostiging	Herziening bekostigingssystematiek	Afname rijksbekostiging
4. Leerlingenkrimp	Lagere gemiddelde klassengrootte	Kosten sociaal plan Afname rijksbekostiging door lagere aanmelding
5. Huisvesting	Bestaande huisvesting past niet bij het nieuwe onderwijsconcept	Kosten voor noodzakelijke verbouwingen
6. Personeel	Ontoereikende dossiervorming	Ontslag- en ww-uitkeringen
7. Internationale Schakelklas	Fluctuaties leerlingenaantallen	Kosten doorlopende personeelsverplichting
8. Imago	Herkenbaarheid van het merk 'RSG Magister Alvinus'	Kosten verbetering publiciteit Lagere aanmelding, afname bekostiging

7.2 Toelichting strategische en operationele risico's

7.2.1 Onderwijskwaliteit

De onderwijskwaliteit is op orde, echter op grond van het inspectiebezoek in 2018 is voor VMBO BK sprake van een herstelplan. Indien een afdeling door de inspectie als onvoldoende mocht worden beoordeeld dan kan dit een belangrijke financiële impact hebben.

7.2.2 Schoolplan

Met het meerjarenplan wordt een verdere verhoging van de huidige goede onderwijskwaliteit nagestreefd. Indien onverhoopt hierin onvoldoende resultaten worden bereikt kan dit mogelijk leiden tot een verminderde aanmelding van nieuwe leerlingen.

7.2.3 Herziening bekostigingssystematiek

De herziening van de bekostigingssystematiek leidt tot een afname van de bekostiging met 2,2 %, vanaf 2021. In totaal betekent dit gefaseerd een vermindering van € 320.000,-. De vermindering is onderdeel van de meerjarenbegroting 2019-2022.

7.2.4 Leerlingenkrimp

Als gevolg van demografische ontwikkelingen zal het aantal leerlingen voor het voortgezet onderwijs afnemen, waardoor minder inschrijvingen, minder formatie en inefficiëntere huisvesting. Indien de krimp dermate sterk doorzet dat deze niet met de bestaande beheersmaatregelen (w.o. strategische personeelsplanning, verloopbevordering, begeleiding via samenwerkingsverband Pompeblêd) zijn te dekken, zal voor wat betreft de aanpassing in de formatie een sociaal plan noodzakelijk blijken dan wel tijdelijke boventalligheid moeten worden geaccepteerd.
Een neveneffect van de leerlingendaling is dat de gemiddelde leeftijd van het personeel zal toenemen, omdat het (tijdelijk) dienstverband van de nieuwe, veelal jonge docenten, als eerste zal worden beëindigd. Dit leidt tot een toename van de gemiddelde personeelslast, die grotendeels zal moeten worden beheerst door een verdere afname van de formatie.

7.2.5 Huisvesting

De huisvesting in relatie tot het huidige aantal leerlingen is momenteel krap. Met de verwachte krimp in de regio zal dit aandachtspunt op de middellange termijn zichzelf oplossen. Daarnaast kan bij een verder doorgaande krimp overwogen worden om de kleine dislocatie Malta 2 af te stoten. De Internationale Schakelklas blijft gehuisvest op een afzonderlijke locatie.

7.2.6 Personeel

Het risico rond personeel is meestal een gevolg van andere risico's. Daarnaast kan er een samenhang ontstaan met onder andere de ontwikkeling van het ziekteverzuim, onderwijskwaliteit en werkdrukbeleving. Bij een eventueel gebrekkige dossiervorming van een disfunctionerende medewerker ontstaat een financieel risico omdat ontslag daarmee onzeker wordt.

7.2.7 Internationale Schakelklas

De internationale schakelklas kan onderhevig zijn aan sterke leerlingenfluctuaties als gevolg van wijzigende regelgeving waardoor een afname van het aantal vluchtelingenkinderen. Bij de formatieve inzet van personeel kan dit tot onnodige verplichtingen leiden. Dit risico kan worden opgevangen door voor het overgrote deel te werken met tijdelijke dienstverbanden, die indien noodzakelijk, beëindigd kunnen worden.

7.2.8 Imago

Het imagorisico is een afgeleide van andere risico's, maar kan op zichzelf komen te staan als gevolg van schadelijke berichten in de pers of op social media. Conflicten en incidenten kunnen zich daarnaast relatief snel ontwikkelen tot een imagorisico.

Om goed invulling te geven aan het risicomanagement is het noodzakelijk dat dit onderwerp regelmatig op de agenda van het managementteam staat.

7.3 Toelichting financiële risico's

7.3.1 Afname rijksbekostiging

Een eventuele niet voorziene afname van de rijksbegroting is het meest in het oog lopende financiële risico. Afname van de rijksbekostiging dient zo snel mogelijk te worden verwerkt in de meerjaren-begroting.

7.3.2 Herstelplan kwaliteit

Op grond van het inspectiebezoek in 2018 is voor VMBO K sprake van een herstelplan. De kosten hiervan zijn te overzien en richten zich met name op het inhuren van externe begeleiding. Voor alle afdelingen is verder het basistoezicht van toepassing en zijn herstelplannen daardoor niet actueel.

7.3.3 Noodzakelijke verbouwingen

Binnen het nieuwe onderwijsplan zijn geen grote investeringen te verwachten in de huisvesting. Wel kunnen er extra kosten noodzakelijk blijken als gevolg van maatregelen voor klimaatbeheersing., Mochten dergelijke investeringen noodzakelijk blijken, dan is vooraf besluitvorming nodig.

7.3.4 Uitvoering sociaal plan, WW- en ontslaguitkeringen

Bij gedwongen ontslag dient rekening te worden gehouden met de verplichting tot kosten van outplacement en doorbelasting van de uitkeringskosten. Voor wat betreft outplacement wordt samengewerkt met andere onderwijsinstellingen binnen het samenwerkingsverband Pompeblêd. Bij een situatie met krimp zal dit risico hoger zijn dan gemiddeld.

7.4 Risicobeheersing

Jaarlijks vindt een herbeoordeling plaats van de geïnventariseerde risico's. De meerjarenbegroting is opgebouwd rond het scenario van leerlingenkrimp waarmee het belangrijkste risico een directe vertaalslag heeft gekregen in de begroting.
De formatietoedeling voor een nieuw schooljaar wordt nauwkeurig gevolgd aan de hand van de meerjarenbegroting. De inzet van formatie vormt het belangrijkste sturingsmoment ter beheersing van de personeelslasten.
Tot slot wordt door middel van maand- en kwartaalrapportages de uitputting ten opzichte van de begroting nauwlettend gevolgd.
Risico-inventarisatie en aansluitend risicobeheersing aan de hand van begroting en rapportages vormen daarmee als risicomanagement een cyclisch proces.

8. BEDRIJFSVOERING

8.1 Zaken met behoorlijk persoonlijke betekenis

In 2018 hebben zich geen zaken voorgedaan met een behoorlijke persoonlijke betekenis.

8.2 Belangrijkste ontwikkelingen m.b.t. personeel

In samenwerking met Randstad is nader inhoud gegeven aan de strategische personeelsplanning door het formuleren van schoolbrede docentencompetenties, aangevuld met enkele specifieke teamcompetenties. Van ieder onderwijskundig team is op grond van de competenties in samenspraak met de betrokken teamleider een vlootschouw opgesteld waarmee inzichtelijk is gemaakt hoe de individuele personeelsleden zich verhouden tot de competenties. In 2019 wordt gewerkt aan de verdere uitwerking. De strategische personeelsplanning vormt het onderliggende kader voor de gewenste personele bezetting.

De school heeft een regeling duurzame inzetbaarheid die het voor medewerkers vanaf 62 jaar mogelijk maakt 50% te gaan werken, tegen 70% salaris en 100% pensioenopbouw.

In 2018 is voor het schooljaar 2018-2019 een nieuwe CAO tot stand gekomen. De school heeft als doelstelling aan te sluiten bij de CAO en geen andere aanvullende regelingen te hanteren.

8.3 Beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

In alle gevallen wordt getracht om uitkeringen na ontslag te vermijden. Door medewerkers van wie het dienstverband wordt beëindigd kan een uitkering worden aangevraagd bij het UWV, 25% van de uitkeringskosten worden doorbelast aan de werkgever. Landelijk wordt 75% procent van de uitkeringskosten in mindering gebracht op de Rijksbijdrage personeel.
Aangezien dit ook van toepassing is op medewerkers die zijn benoemd in een tijdelijk dienstverband en waarvan het dienstverband wordt beëindigd, is het onvermijdelijk dat hierin kosten worden gemaakt. In 2018 betrof dit enkele medewerkers. Voor de verplichtingen die als gevolg van deze regeling ontstaan is een voorziening op de balans opgenomen.

Voor de gezamenlijke scholen binnen de coöperatie Pompeblêd is een re-integratie medewerker aangesteld, die door actieve bemiddeling de ontslagen medewerkers zo spoedig mogelijk weer in het arbeidsproces probeert terug te plaatsen, ook buiten de Pompeblêd-scholen.

8.4 Ontwikkelingen betreffende de huisvesting

Met de gemeente Súdwest Fryslân en het CVO zijn besprekingen gestart over de doordecentralisatie van de huisvestingsmiddelen.
De bruikleenovereenkomst voor het gebruik van de locatie Malta is door de gemeente Súdwest Fryslân met vier jaar verlengd. De school draagt zelf de exploitatielasten en is geen gebruikers- vergoeding verschuldigd aan de gemeente, daarentegen betaalt de school wel een vergoeding aan de gemeente voor de stichtingskosten.
Bij de locatie van de Internationale Schakelklas zijn twee lokalen bijgeplaatst op kosten van de gemeente Súdwest Fryslân. Verder heeft de school voor eigen rekening een keukenlokaal laten inrichten.
In het kader van duurzaamheid is het dak van het nieuwbouwdeel voorzien van zonnepanelen en voor de klimaatbeheersing in het gebouw is besloten op de warme geveldelen van het nieuwbouw-deel schoepenzonwering te plaatsen. Verder is een binnenklimaatrapportage opgesteld.

8.5 Financiële positie op balansdatum

Om de financiële positie van de school op de balansdatum aan te geven is aansluiting gezocht bij de vijf financiële kengetallen die de inspectie hanteert. De cijfers over 2018 zijn als volgt:

	Inspectie	School
Solvabiliteit 2 (eigen vermogen + voorzieningen) / totale passiva	>30%	79,2%
Liquiditeit / current ratio (vlottende activa / vlottende passiva)	>0,75	3,5
Huisvestingsratio (huisvestingslasten + afschr. Gebouw en terrein) / totale lasten	<10%	5,6%
Weerstandsvermogen (eigen vermogen / totale baten)	>5%	24,4%
Rentabiliteit (resultaat / totale baten)	>0%	2,5%

Tabel 2

De school voldoet ruim aan de gestelde normen en kent derhalve een goede financiële positie.

8.5.1 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten

1. Materiële vaste activa

De activa nemen met ongeveer € 154.000,- toe. Dit komt vooral door de investering in zonnepanelen.

2. Vlottende activa

De vorderingen zijn significant toegenomen, dit komt door een vordering op de gemeente in verband met toekenning gelden in verband met de eerste inrichting van de vestiging Malta van € 133.000,-.
De liquide middelen zijn toegenomen door het positieve resultaat in 2018.

3. Passiva

Het eigen vermogen is toegenomen met het resultaat van 2018. De voorzieningen zijn vooral toegenomen omdat de dotatie aan de onderhoudsvoorziening en aan de voorziening LBP veel hoger zijn dan de onttrekkingen uit deze voorzieningen in 2018. De kortlopende schulden zijn ongeveer op het zelfde niveau als in 2017.

8.5.2 Toelichting op het resultaat

De RSG Magister Alvinus heeft het verslagjaar 2018 afgesloten met een positief resultaat van € 451.511,-. In de begroting was uitgegaan van een positief resultaat van € 422.518,-. De bestuurder heeft op 27 mei 2019 besloten het exploitatiesaldo ten goede te laten komen aan de algemene reserve en de bestemmingsreserves, conform het voorstel bestemming van het exploitatiesaldo opgenomen in de jaarrekening.

	2018	2017
Toevoeging Algemene reserve	567.129	495.224
Onttrekking Bestemmingsreserve publiek	-93.138	-106.128
Onttrekking Bestemmingsreserve privaat	-22.480	-17.576
Exploitatieresultaat	**451.511**	**371.520**

Tabel 3

De positieve afwijking van het resultaat ten opzichte van de begroting is klein. Positieve invloeden op het resultaat waren de toegekende middelen van de gemeente voor de eerste inrichting van de vestiging Malta en het terugontvangen van teveel betaalde loonheffing over de jaren 2013-2017. Negatieve invloeden op het resultaat waren de hogere kosten van ziektevervanging en de kosten voor de nieuw opgezette Tienerschool. In de jaarrekening worden de posten verder toegelicht.

8.5.2.1 Resultaat Internationale Schakelklas

Het resultaat van de Internationale Schakelklas is onderdeel van het algehele resultaat zoals hiervoor weergegeven en bedraagt € 125.000,- positief, tegenover een begroot resultaat van € 218.000,- positief. Een negatieve invloed op het resultaat komt voort uit het extra inzetten van personeel ten opzichte van de begroting. Daarbij moet worden aangetekend dat met uitzondering van de kosten voor de locatieleider en de locatie gebonden leerlingenadministratie, overige overheadkosten van de administratie en de directie niet worden doorberekend. Ook de overige lasten, zoals ICT kosten worden niet doorbelast.

8.6 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting

	Verslag 2018	Begroting 2018	Verschil 2018
Baten			
Rijksbijdrage OCW Personeel	12.780.567	12.461.245	319.322
Rijksbijdrage OCW Materieel	1.750.681	1.725.092	25.589
Rijksbijdrage OCW lesmateriaal	641.854	632.744	9.110
OCW Geoormerkte subsidies	76.230	55.000	21.230
OCW Niet-geoormerkte subsidies	1.542.181	1.491.245	50.936
Subsidie Samenwerkingsverband	492.411	399.888	92.523
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	210.333	109.600	100.733
Overige overheidsbijdragen	27.695	26.820	875
Overige baten	667.120	620.144	46.976
Lasten			
Personeelslasten	14.448.773	13.877.365	-571.408
Afschrijvingen	359.546	357.741	-1.805
Huisvestingslasten	940.682	950.500	9.818
Administratie- en beheerslasten	255.858	283.000	27.142
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	393.357	464.500	71.143
Overige (overige lasten)	1.349.646	1.179.054	-170.592
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	10.301	12.900	-2.599
Netto resultaat	**451.511**	**422.518**	**28.993**

Tabel 4

Baten

- Rijksbijdrage OCW Personeel
  Deze is hoger vanwege de compensatie voor de loons- en pensioenverhogingen.
- Rijksbijdrage OCW Materieel en lesmateriaal
  Deze is hoger vanwege de compensatie voor prijsstijgingen.
- OCW geoormerkte subsidies
  De subsidie lerarenbeurs is hoger, door een hogere deelname.
- OCW Niet geoormerkte subsidies
  De rijksbijdrage is hoger door de subsidie Nieuwkomers in verband met instroom van ISK leerlingen in het regulier onderwijs en een hogere subsidie voor Vroegtijdig School Verlaters.
- Subsidie Samenwerkingsverband
  Deze is vooral hoger door het toekennen van extra stimuleringsmiddelen.
- Gemeentelijke bijdragen en subsidies
  Voor de 1e inrichting van Malta is een subsidie ontvangen van bijna € 133K.

- Overige baten
  Deze is hoger door meer ontvangsten voor detachering personeel en voor verhuur van de kantine aan de Cateraar.

Lasten

- Personeelslasten
  De personele lasten zijn hoger dan begroot vanwege de loonsverhoging, extra personeel ISK, ziektevervanging, en de Tienerschool.
- Afschrijvingen
  De post afschrijvingen is bijna gelijk aan de begroting.
- Huisvestingslasten
  De huisvestingslasten zijn wat lager dan begroot, door minder huurkosten voor gymzalen en lagere energiekosten door de zonnepanelen. De kosten voor onderhoud waren daarentegen wat hoger door omdat er op de ISK een grootkeuken is gerealiseerd.
- Administratie- en beheerslasten
  Deze post is vooral lager door een nieuw contract voor de printers.
- Inventaris, apparatuur en leermiddelen
  Deze post is vooral lager door minder uitgaven voor zorg, teamleidersprojecten en ICT.
- Overige (overige lasten)
  De overige lasten vallen veel hoger uit. Dit komt vooral door extra uitgaven voor boeken en licenties en meer inzet van externe ondersteuning, o.a. voor advieskosten doordecentralisatie van de huisvesting.
- Financiële baten en lasten
  Door de lagere rente is minder rente ontvangen dan begroot.

8.7 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen

Investeringen	Verslag 2018	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Gebouwen	14.732	-	-	-	-
Installaties	282.589	320.000	20.000	20.000	20.000
Inventaris computerapparatuur	105.710	97.000	81.900	60.100	90.100
Inventaris AVM	305	30.000	15.000	15.000	15.000
Inventaris vaksecties	23.686	25.000	25.000	25.000	25.000
Inventaris algemeen	5.646	15.000	15.000	15.000	15.000
Inventaris meubilair	16.438	25.000	25.000	25.000	25.000
Inventaris infra/WIFI	32.505	26.000	10.000	10.000	10.000
Inventaris iPad	32.519	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal Investeringen	**514.129**	**568.000**	**221.900**	**200.100**	**230.100**

Tabel 5

De investering in installaties is wat lager uitgevallen, omdat de vervanging van zonneschermen ten laste van de onderhoudsvoorziening is gebracht. Er waren in 2018 geen investeringen benodigd in de audio visuele middelen. Afgezien van de jaarlijkse investeringen zoals die in het overzicht zijn weergegeven zijn er geen verdere investeringen gepland.

8.8 Toelichting op kasstromen en financiering

De kasstroom uit operationele activiteiten is afgenomen ten opzichte van 2017. Dit komt vooral door de ontvangst van de vorderingen op de gemeente in 2017 met betrekking tot de internationale schakelklas en de extra m2 vloeroppervlak in het hoofdgebouw op grond van het leerlingenaantal. Daarnaast is de post crediteuren in 2017 flink verlaagd door het afronden van de betalingen voor het nieuw gebouwde studiepaviljoen. Daarnaast komt dit door een lagere mutatie in de voorzieningen

omdat er in 2018 een lagere dotatie voor het LPB verlof heeft plaatsgevonden als gevolg van een herberekening op aanwijzing van de accountant. Ook waren de onttrekkingen uit de onderhoudsvoorziening hoger in 2018 ten opzichte van 2017.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten is wat hoger dan in 2017 omdat er in 2018 een incidentele investering is gedaan in zonnepanelen. Er was in 2017 en 2018 geen kasstroom uit financierings-activiteiten.

8.9 Informatie over financiële instrumenten o.a. renteswaps

Niet van toepassing.

8.9.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

In 2017 is het bestaande kwaliteitsbeleid tegen het licht gehouden met het doel de vele ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg in de afgelopen jaren te borgen, maar waar nodig tegelijkertijd ook te actualiseren. Dit heeft geresulteerd in een nieuw beleidsdocument. De kwaliteit van het onderwijs ligt op een voldoende niveau. Met uitzondering van VMBO K, is het resultaat van alle afdelingen voldoende met een basisarrangement van de inspectie. Maar er zijn ook aandachtspunten en er worden tegelijkertijd veranderingen doorgevoerd op het gebied van onderwijsconcept, onderwijs-aanbod en aansturing. Het uitgangspunt is dat bovenstaande veranderingen een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteitsverbetering op diverse terreinen.

Het kwaliteitsbeleid van de RSG is gericht op twee doelen: verbeteren en verantwoorden. Bij het eerste doel, het verbeteren van het onderwijs, staat de plan-do-check-act-cyclus centraal. Doen we de goede dingen, doen we de dingen goed, hoe weten we dat en vinden anderen dat ook? En wat gaan we nu doen? Het andere doel is het afleggen van verantwoording aan onze belanghebbenden. Dit zijn in de eerste plaats de ouders en de leerlingen. Daarnaast moeten we ons verantwoorden aan de inspectie en aan het ministerie.

<u>Visie</u>

De school gaat uit van de visie dat kwaliteitszorg niet naast het reguliere werk staat maar dat het daar integraal deel van uitmaakt. Kwaliteitszorg komt voort uit de betrokkenheid en nieuwsgierigheid van het individu, het team en de school naar behaalde resultaten, de kwaliteit daarvan en uit de behoefte deze kwaliteit te vergroten. Dat betekent dat de school:

- Expliciteert wat kwaliteit is;
- Standaarden voor kwaliteit tot richtsnoer van de organisatie maakt;
- Meet of de beoogde kwaliteit wordt gerealiseerd;
- De verkregen inzichten vertaalt in een veranderingsproces dat gericht is op de kwaliteitsverbetering.

<u>Uitgangspunten</u>

- Kwaliteitszorg richt zich op het primaire proces, de leerling moet er beter van worden;
- Er is sprake van een persoonlijke binding met kwaliteitszorg, iedereen levert een bijdrage;
- Kwaliteitszorg maakt deel uit van een gezamenlijk leerproces van veranderen en vernieuwen;
- Kwaliteitszorg past bij de school en wordt op een authentieke manier vormgegeven.

<u>Functies van kwaliteitszorg</u>

- Verantwoording afleggen aan elkaar en partners;
- Door zelfevaluaties verhogen van kwaliteitsbewustzijn bij alle bij de school betrokken personen en groepen;
- Verbeteren en borgen van de kwaliteit van het onderwijs in de teams/afdelingen;

- Signaleren van sterke ontwikkelingen en die stimuleren en bemoedigen;
- Tijdig signaleren van zwakke plekken.

Tevredenheidsonderzoeken bieden de informatie waaruit blijkt in hoeverre de doelen worden bereikt en wat er nog moeten worden bijgesteld.

9. ONDERWIJSPRESTATIES EN ONDERWIJSKUNDIGE ZAKEN

9.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Gebaseerd op het in 2017 opgestelde nieuwe onderzoekskader, heeft de inspectie in mei/juni 2018 onze school bezocht. De rol van het bestuur vormt het startpunt van het toezicht, waarbij de onderwijskwaliteit de kwaliteitszorg en het financieel beheer op de school in kaart worden gebracht. Ook de rol van de school binnen het samenwerkingsverband Fultura is daarbij betrokken. De inspectie hanteert het volgende onderzoekskader.

Kwaliteitsgebieden en standaarden Voortgezet Onderwijs			
	Onderwijsproces		**Onderwijsresultaten**
1	Aanbod	1	Resultaten
2	Zicht op ontwikkeling en begeleiding	2	Sociale en maatschappelijke competenties
3	Didactisch handelen	3	Vervolgsucces
4	Extra ondersteuning		**Kwaliteitszorg en Ambitie**
5	Onderwijstijd	1	Kwaliteitszorg
6	Samenwerking	2	Kwaliteitscultuur
7	Praktijkvorming/stage	3	Verantwoording en dialoog
8	Toetsing en afsluiting		**Financieel beheer**
	Schoolklimaat	1	Continuïteit
1	Veiligheid	2	Doelmatigheid
2	Pedagogisch klimaat	3	Rechtmatigheid

De school richt zich in beleid en verantwoording op het onderzoekskader. De verschillende kwaliteitsgebieden vormen voortdurend onderwerp van gesprek tussen de leidinggevenden en binnen de verschillende teams, zowel onderwijskundig als beheersmatig.

Tijdens het inspectiebezoek heeft de inspectie voor VMBO GT geconcludeerd dat het onderwijs van voldoende niveau is. De inspectie is benieuwd naar de effecten van het nieuwe GT-onderwijs en was onder de indruk van het enthousiasme en bevlogenheid van de docenten.
De inspectie is heel tevreden over wat men gezien en gehoord heeft bij de ISK. Vooral ook omdat de ISK nog maar ruim anderhalf jaar draait.
De inspectie constateert betrokkenheid bij de teamleden van VMBO BK. Het team heeft, met de komst van de nieuwe teamleider, een pas op de plaats gemaakt en is bezig de basis te verstevigen. De inspectie komt helaas tot de conclusie dat de standaard didactisch handelen (OP3) bij VMBO K onvoldoende is. De school heeft hiervoor een herstelopdracht gekregen en is voor dit onderdeel opnieuw bezocht in maart 2019. De rapportage van de inspectie moet nog worden afgewacht.
Tenslotte de afdelingen Havo en Vwo, die tegelijkertijd zijn bezocht. De inspecteurs constateren dat zowel leerlingen als teamleden betrokken zijn en dat er voldoende variatie en maatwerk mogelijk is. De aansluiting onder- en bovenbouw is een punt van aandacht. De kwaliteit van de lessen werd in de meeste gevallen als goed ervaren.
Ook is een aantal schoolbrede onderwerpen besproken. De leerlingenzorg is goed op orde. De inspectie complimenteert de (ondersteunende) medewerkers; ze hebben de zaak goed voor elkaar en de registratie in Magister is prima. De kwaliteitszorg wordt als voldoende beoordeeld. Men had een advies om de organisatieontwikkeling en aansturing aandacht te blijven geven; de RSG is een complexe organisatie en het is belangrijk om de verbinding tussen de teams/afdelingen op peil te houden. Men constateert dat een positieve verbetercultuur merkbaar is. Ook vond men dat de medezeggenschap en het intern toezicht goed functioneren. Tenslotte werd geconcludeerd dat de bedrijfsvoering en financiële huishouding goed op orde zijn.

9.2 Onderwijsresultaten

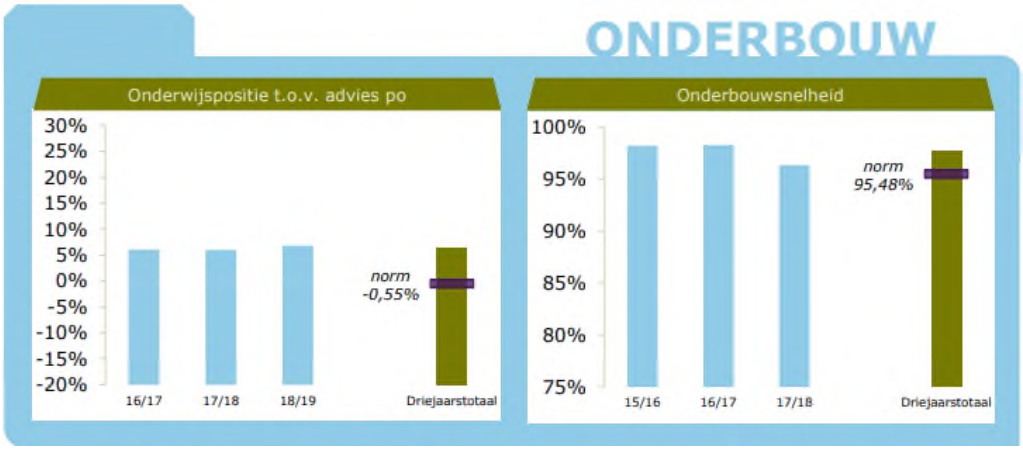

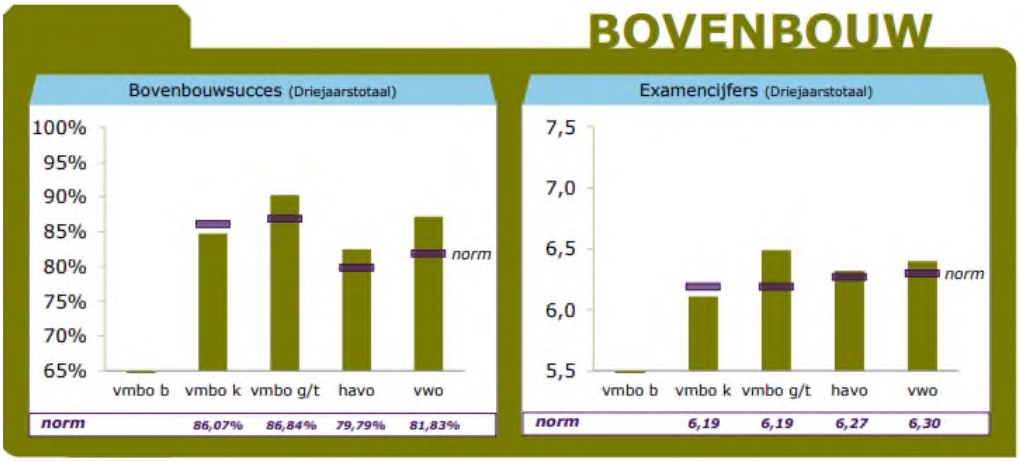

Berekend oordeel	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
	geen oordeel	onvoldoende	voldoende	voldoende	voldoende

Tabel 6 Onderwijsresultaten Inspectie maart 2019

Onderwijspositie t.o.v. advies po	
Vergelijkingsgroep	VMBO (g)t/HAVO/VWO
2016-2017	6,08%
2017-2018	5,99%
2018-2019	6,82%
Gem 3 jaar	**6,27%**
Norm	-0,55%
Resultaat	**boven de norm**

Onderbouwsnelheid	
2015-2016	98,21%
2016-2017	98,29%
2017-2018	96,35%
Gem 3 jaar	**97,68%**
Norm (na correctie)	95,48%
Resultaat	**boven de norm**

Bovenbouwsucces	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2015-2016		88,16%	89,69%	83,99%	85,45%
2016-2017		90,29%	92,17%	80,86%	88,07%
2017-2018	76,92%	76,04%	88,98%	82,53%	87,87%
Gem 3 jaar		**84,73%**	**90,26%**	**82,48%**	**87,15%**
Norm (na correctie)		86,07%	86,84%	79,79%	81,83%
Resultaat		**onder de norm**	**boven de norm**	**boven de norm**	**boven de norm**

Examencijfer	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2015-2016	6,77	6,08	6,43	6,34	6,33
2016-2017	6,76	6,24	6,56	6,29	6,44
2017-2018		5,98	6,48	6,32	6,43
Gem 3 jaar		**6,11**	**6,49**	**6,32**	**6,40**
Norm (na correctie)		6,19	6,19	6,27	6,30
Resultaat		**onder de norm**	**boven de norm**	**boven de norm**	**boven de norm**

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Berekend oordeel	**geen oordeel**	**onvoldoende**	**voldoende**	**voldoende**	**voldoende**

Verschil SE-CE	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2015-2016	-0,60	0,37	0,02	0,05	0,17
2016-2017	-0,68	0,18	-0,02	0,21	0,23
2017-2018		0,29	0,05	0,20	0,25
Gem 3 jaar		**0,27**	**0,02**	**0,16**	**0,22**
Norm groot verschil	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Norm zeer groot verschil	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Resultaat		**gering verschil**	**gering verschil**	**gering verschil**	**gering verschil**

Tabel 7 Onderwijsresultaten Inspectie maart 2019

Met uitzondering van VMBO K zijn voor alle afdelingen de indicatoren voldoende. Voor de indicatoren bovenbouwsucces en examencijfer scoort VMBO K onvoldoende. Op grond van het inspectiebezoek in 2018 was door de inspectie een herstelopdracht geformuleerd voor VMBO BK. In mei/juni 2018 is de school hiervoor opnieuw door de inspectie bezocht. Omdat er nu tevens sprake is van twee onvoldoende indicatoren bij VMBO K wordt de score onvoldoende toegekend aan VMBO K.

Vanwege het geringe aantal leerlingen in VMBO B kan voor deze afdeling geen vergelijking worden gemaakt en zijn geen resultaten opgenomen.

9.3 Examenresultaten

	2018		2017	2016	2015
	school	landelijk	school	school	school
VMBO B	100%	98%	100%	100%	92%
VMBO K	77%	95%	92%	83%	100%
VMBO GT	93%	93%	97%	95%	97%
HAVO	86%	88%	84%	88%	82%
VWO	92%	92%	93%	85%	87%

Tabel 9

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde in 2018 wijken VMBO K en de Havo naar beneden af. De Havo in zeer lichte mate, maar VMBO K zit aanzienlijk onder het landelijk gemiddelde. De overige afdelingen scoren in lijn met het landelijk gemiddelde.

9.4 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

De RSG Magister Alvinus vervult als openbare scholengemeenschap een centrale rol in het onderwijsaanbod binnen Sneek en Zuidwest Friesland. De school verzorgt voortgezet onderwijs voor VMBO (incl. LWOO), Havo, Atheneum en Gymnasium. Het VMBO voorziet in de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte, de gemengde en de theoretische leerweg. Aan de ISK (internationale schakelklas) wordt voortgezet onderwijs gegeven aan anderstalige leerlingen. De school kent daarnaast diverse profileringen.

9.5 VMBO BK en VMBO GT

Het beroepsgerichte onderdeel van de leerwegen wordt gevormd door het programma Dienstverlening en Producten in leerjaar 3 en 4 (VMBO BK 12 lesuren en VMBO GT 4 uren per week). Dit vak kent een breed aanbod van programmaonderdelen waarmee leerlingen een ruime basis wordt geboden om een gerichte keuze te maken voor een beroepskwalificerende opleiding in het MBO. Met dit programma onderscheidt de school zich van de smalle beroepsgerichte opleidingen zoals die op andere scholen zijn ingericht.

Binnen VMBO BK is voor een aantal vakken differentiatie gerealiseerd met behulp van adaptief digitaal leermateriaal. Het beroepsgerichte vak Dienstverlening en Producten is sterk gedifferentieerd waardoor individuele leerroutes ontstaan.

Tijdens het inspectiebezoek in mei/juni 2018 heeft de inspectie vastgesteld dat het onderdeel didactisch handelen bij VMBO BK verbeteringen behoeft. De school heeft daarvoor een herstelplan opgesteld en wordt voor dit onderdeel in maart 2019 opnieuw bezocht door de inspectie.

VMBO GT heeft de pilot van het eerste leerjaar in 2018-2019 uitgebreid naar het tweede leerjaar. Met het gekozen didactisch en organisatorisch concept (flexrooster) wordt onderwijs op maat aangeboden. Het aantal verplichte lessen is teruggebracht en daarnaast zijn er persoonlijke lessen, ondersteuningslessen en talentlessen geïntroduceerd.

De tot dusver opgedane ervaringen zijn positief, zowel bij de ouders/leerlingen als de teamleden. Toch zijn de teamleden van mening dat nog meer ervaring met het concept moet worden opgedaan voordat deze onderwijsvernieuwing kan worden uitgebreid naar het derde leerjaar. Voor het schooljaar 2019-2020 is daarom besloten om eerst nog een extra jaar ervaring op te doen in het tweede leerjaar, alvorens uit te breiden naar het derde leerjaar.

9.6 Havo en Vwo

In het schooljaar 2018-2019 is het onderwijsteam in de Havo-brugklas gestart met een pilot flexonderwijs en gepersonaliseerd leren, onder de noemer ‘HAVO4me’. De pilot is in grote lijnen te

vergelijken met de pilot binnen VMBO GT. Het team is tevreden over het verloop en ziet dat leerlingen zich meer betrokken voelen bij hun eigen ontwikkeling. Leerlingen raken daardoor gemotiveerder en komen in een actievere werkhouding. De pilot wordt in het schooljaar 2019-2020 vervolgd in het tweede leerjaar.

In de bovenbouw van de Havo wordt in toenemende mate voor de leerlingen maatwerk toegepast. Kernpunten zijn zelfstandigheid, motivatie en begeleiding. Het doel is optimaal ruimte te bieden aan talenten en vaardigheden van leerlingen. Nu al bestaat de mogelijkheid voor leerlingen die een hoger niveau aan kunnen om vakken op Vwo-niveau te volgen en hierin examen te doen. Daarnaast betreft het vooral vernieuwende vakgerichte ontwikkelingen.

Binnen het Vwo wordt uitgegaan van activerend onderwijs met uitdaging en variatie en met het accent op de 'w' van wetenschappelijk onderwijs. Er wordt een consistente leerlijn ontwikkeld waarbij wordt ingespeeld op de verschillen tussen leerlingen en waar ruimte bestaat voor talentontwikkeling en prestaties op niveau.

Het begaafdheidsprofiel van de school komt tot uiting in de plus-uren van de brugklas, de Magister menukaart met keuze-onderdelen voor de leerlingen en door in te spelen op de verschillen tussen leerlingen in leerstijl en leertempo. Het onderwijs wordt vakoverstijgend ingericht, met een bèta-onderzoeksleerlijn en een gamma-vaardigheden-leerlijn van klas 1 t/m 6 en digitalisering.

9.7 Digitalisering

De invoering van gedigitaliseerd onderwijs is voor alle richtingen nu gevorderd tot en met het zesde leerjaar. De school gaat uit van een gemengd model, dat wil zeggen dat naast de digitale methodes ook boeken in gebruik blijven. In de onderbouw wordt het gebruik van digitale methodes breder toegepast dan in de bovenbouw.

9.8 Tienerschool

In 2018 is in samenwerking met Odyssee (het openbaar basisonderwijs in Sneek) de Tienerschool opgezet. De Tienerschool biedt onderwijs aan leerlingen in de leeftijdsgroepen van groep 7 en 8 van het basisonderwijs en klas 1 en 2 van het voortgezet onderwijs. De groepen zijn heterogeen samengesteld en met sterk individueel gericht onderwijs kunnen de leerlingen zich naar eigen niveau en ambitie ontwikkelen om aansluitend door te stromen naar het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs.

9.9 A-klas

De A-klas, voor leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum, vormt een waardevolle aanvulling op het onderwijsaanbod binnen het kader van het passend onderwijs. De A-klas is opgezet in nauw overleg met het samenwerkingsverband Fultura en wordt grotendeels van daaruit bekostigd. De groep is klein en de leerlingen krijgen individueel les en worden ondersteund door mentoren waarbij vakdocenten beurtelings komen lesgeven en garant staan voor de vakinhoud.
Met ingang van het schooljaar 2018-2019 is de A-klas vanuit Odyssee verhuisd naar het hoofd-gebouw. Het onderwijs is erop gericht om de leerlingen na twee schooljaren te laten doorstromen naar het regulier onderwijs.

9.10 Internationale Schakelklas

Met op dit moment een aantal van 85 leerlingen heeft de Internationale Schakelklas (ISK) zich in haar relatief korte, driejarig bestaan bewezen als een uitstekende onderwijsvoorziening voor anderstalige leerlingen. De inspectie oordeelde in 2018 zeer positief. De leerlingen stromen door naar het regulier voortgezet onderwijs of op 16-jarige leeftijd veelal naar het middelbaar beroepsonderwijs.

In samenspraak met de gemeente Súdwest Fryslân zijn in 2018 bij de locatie aan de Harmen Sytstrastraat twee lokalen met nevenruimten bijgeplaatst en is één van de bestaande lokalen ingericht als een keukenlokaal. Het gebouw biedt in zijn geheel nu ruimte aan circa 120 leerlingen.

Voor de leerlingen die doorstromen naar het regulier onderwijs op de hoofdlocatie is een ondersteuningsklas ingericht waarin zij extra ondersteuning kunnen krijgen voor de kernvakken: Nederlands, Engels en wiskunde.
In samenwerking met de gemeente Súdwest Fryslân werd in 2018 voor de tweede keer een zomerschool georganiseerd. In het eerste jaar vormden de leerlingen van de ISK de doelgroep, maar in het tweede jaar is dit vergroot naar de plaatselijke bevolking voor kinderen die ook behoefte hebben een deel van de zomervakantie in te vullen met sportieve of creatieve activiteiten.

9.11 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

De RSG Magister Alvinus is een openbare school en is toegankelijk voor iedereen. Bij toelating conformeert de school zich aan landelijk vastgesteld beleid. Bij aanmelding voor het eerste leerjaar neemt de school het advies van de basisschool over en plaatst de leerling overeenkomstig. Indien ouders bezwaar hebben tegen de gehanteerde plaatsing dan kunnen zij bezwaar aantekenen bij de basisschool. Indien de basisschool op grond van het bezwaar besluit tot een hogere advisering dan dient de ontvangende school dit over te nemen.

Bij tussentijdse instroom in een ander leerjaar dan de brugklas bepaalt de betrokken teamleider de toelating van de leerling. De gegevens van de voorgaande school worden daarbij in acht genomen en zijn mede bepalend voor de plaatsing. Voor leerlingen met een specifieke hulpvraag wordt de expertise van de zorgstructuur of van het samenwerkingsverband ingezet. Voor het Leerweg Ondersteunend Onderwijs (LWOO) komen uitsluitend leerlingen met een indicatiestelling in aanmerking.

9.12 Instroom basisonderwijs

Ten opzichte van 2017 laat de instroom vanuit het openbaar basisonderwijs een daling zien, vanuit het katholiek basisonderwijs is de instroom nagenoeg gelijk gebleven. Vanuit het protestants christelijk basisonderwijs is de instroom toegenomen, maar dit cijfer staat onder invloed van de leerlingen van SBO de Súdwester die voor het eerst afzonderlijk zijn meegeteld.
Het aantal leerlingen in het eerste leerjaar bedraagt 373 leerlingen, daarvan komt 51,5% (2017: 43,3%) uit Sneek en 48,5% (2017: 56,7%) uit de regio.

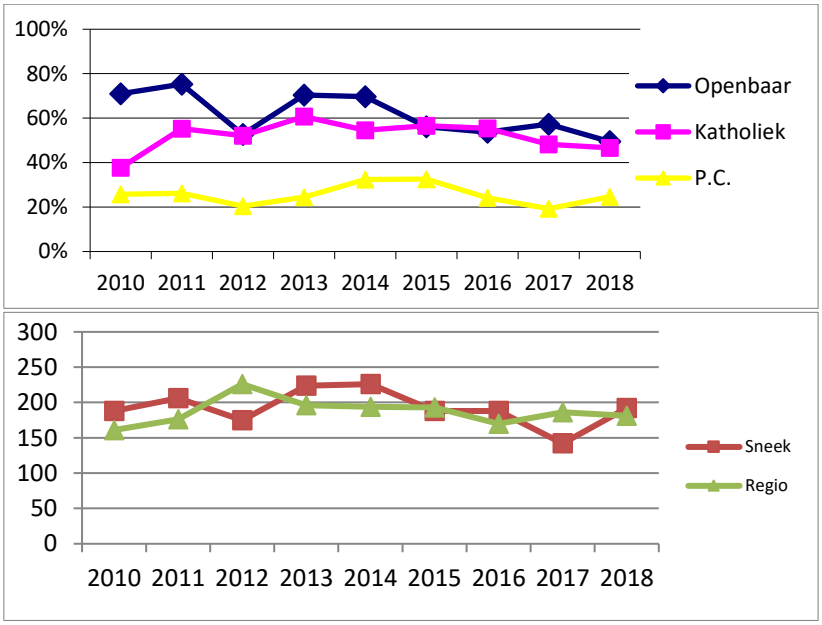

Tabel 10

9.13 Leerlingenaantal naar afdeling

Ten opzichte van het voorgaande schooljaar is het reguliere leerlingenaantal met 63 afgenomen (van 1971 naar 1908). VMBO BK en VMBO GT zijn in aantal nagenoeg gelijk gebleven. Havo, Atheneum en Gymnasium laten een daling zien. De afname komt overeen met de meerjaren leerlingenprognose en komt voort uit een geringere instroom in de brugklas tegenover een groter aantal leerlingen in de eindexamenjaren dat de school verlaat.

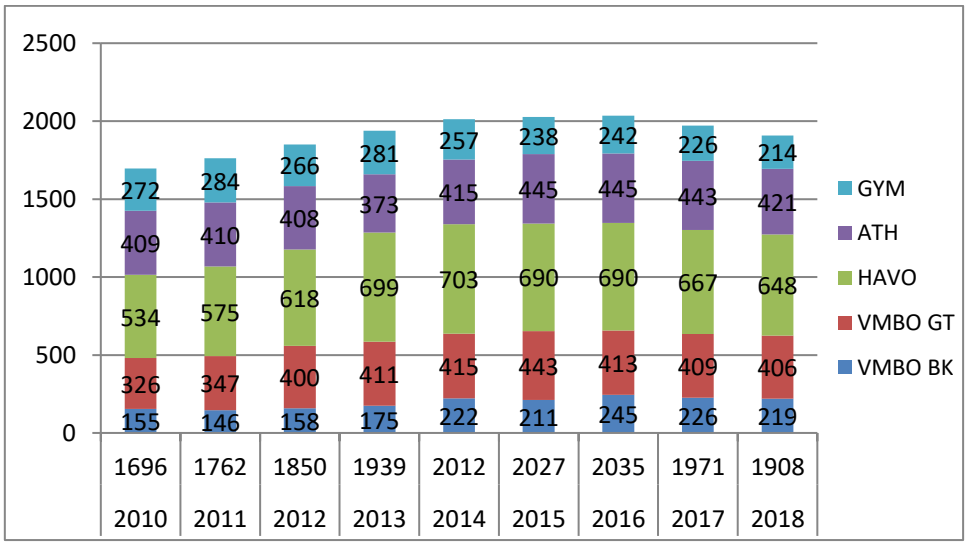

Tabel 11: Leerlingenaantal excl. VAVO en ISK

9.13.1 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

Binnen de lesprogramma's wordt in algemene zin wel onderzoek gedaan. De RSG Magister Alvinus verricht daarnaast echter geen specifiek onderzoek. Wel neemt de school deel aan een internationaal vergelijkend onderzoek van de OESO onder leraren en schoolleiders over hun beroep en werkomgeving.

9.14 Duurzaamheid

Voor de leerlingen vormt duurzaamheid een onderwerp binnen de lesprogramma's en de school doet samen met de overige VO-scholen in de Gemeente mee aan het project Waste Battle, waarin leerlingen ideeën aandragen om zwerfafval tegen te gaan. In 2017 en 2018 werd hiervoor de bokaal veroverd. Opvallend is ook dat bij de profielwerkstukken in Havo en Vwo het thema duurzaamheid regelmatig terugkomt. Zowel in het onderwijs als in het beheer is duurzaamheid verder een onderwerp dat regelmatig aan de orde komt. Het verwerven van het ECO-schools-label is hier een resultante van. In 2018 is het bronzen certificaat behaald en de verwachting is, dat in 2019 de groene vlag aan de school wordt uitgereikt, waarmee het label is verworven.

Door de steeds verdergaande digitalisering en daardoor minder papierverbruik zijn de aanwezige printers in aantal gereduceerd en binnen Pompeblêd-verband opnieuw aanbesteed. In de benchmark over 2018 staat de RSG op de 2e plaats van de 7 scholen in de rangschikking van het laagste aantal afdrukken.

In 2018 is een onderzoek gedaan naar het klimaat in het gebouw en verdergaande energiebesparingen. Door het aanbrengen van extra buitenzonwering in combinatie met natuurlijke ventilatie, wordt een verbetering van de temperatuur bij extreme warmte gerealiseerd. Verder is de software van de CV-installatie verbeterd, waardoor er minder gas wordt verbruikt. In combinatie met groot onderhoud worden energiebesparende maatregelen toegepast.

Door de ingebruikname van de zonnepanelen eind mei 2018 is het elektriciteitsverbruik aanzienlijk gedaald. In 2018 is 124.000 KwH opgewekt en daarmee 49.000 kg CO2-uitstoot verminderd.

10. TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

10.1 Onderwijs

10.1.1 VMBO

Voor het VMBO wordt verwacht dat de ontwikkelingen binnen VMBO GT een voortrekkersrol vervullen en dat daarmee zowel binnen VMBO BK als binnen VMBO GT verdergaande onderwijs- vernieuwing vorm zal krijgen. De ontwikkelingen worden gevolgd aan de hand van periodieke evaluaties waarbij de resultaten en de tevredenheid van ouders en leerlingen in beeld worden gebracht. De uitkomst van de evaluaties is bepalend voor de verdere voortgang.

Voor VMBO BK wordt verwacht dat de inspectie positief zal oordelen over het onderdeel didactisch handelen zoals dat met een herstelopdracht in 2018 is opgelegd en in maart 2019 weer is onderzocht. Echter op grond van de twee onvoldoende indicatoren in de opbrengstenkaart over 2018 zal VMBO K het oordeel onvoldoende krijgen.
Ondanks het feit dat in VMBO GT even pas op de plaats wordt gemaakt met het doorzetten van de onderwijsvernieuwing naar het derde leerjaar, bestaat de verwachting dat in de vervolgjaren ook in leerjaar 3 en 4 de vernieuwingen worden doorgezet.

10.1.2 Havo en Vwo

De ontwikkelingen binnen Havo en Vwo zijn talrijk en veel vakken zijn vernieuwend bezig. In de onderbouw van de Havo is het concept van flexonderwijs geïntroduceerd met de intentie dit verder uit te bouwen naar de vervolgjaren. De samenhang tussen de onderbouw en bovenbouw van de Havo vormt een uitdaging en het is aan de teams om daarin een goede afstemming te vinden.

Voor het Vwo laten de ontwikkelingen zich niet samenvatten in een specifiek concept. Duidelijk is dat het wetenschappelijke karakter van de opleiding de nadruk krijgt en dat wordt geprobeerd in te spelen op de individuele kwaliteiten van de leerlingen door individuele routes aan te bieden.
De huidige certificering als Begaafdheidsprofielschool (BPS) vormt een zeer belangrijk aandachtspunt. De visitatie door de vereniging van BPS-scholen zoals die in 2017 is gehouden heeft geleid tot een kritisch rapport waarbij de school verbeteringen zal realiseren. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld waarvan de school de overtuiging heeft in 2019 bij de visitatie een blijvende certificering te zullen ontvangen.

10.1.3 Digitalisering

Verwacht wordt dat er door een beter aanbod in de markt en door de inbreng en deskundigheid van de eigen docenten steeds meer gedigitaliseerd lesmateriaal gebruikt gaat worden. De keuze van een ander device, in plaats van iPad een chromebook of laptop, kan die ontwikkeling vanwege de ruimere gebruiksmogelijkheden nog doen versnellen.

10.1.4 Tienerschool

Uitgaande van het schooljaar 2018-2019 waarin 50 leerlingen werden ingeschreven en de reacties die tot nu toe worden ontvangen stellen wij vast dat de Tienerschool voorziet in een behoefte bij ouders en leerlingen aan individueel gericht onderwijs. Net als elders in het land vormt de Tienerschool een ontwikkeling binnen het onderwijsveld die zijn plaats nog meer zal gaan verwerven. Bij de onderlinge afstemming tussen RSG en Odyssee is ondertussen duidelijk geworden dat de overstap naar het VO een belangrijk aandachtspunt vormt.

10.1.5 A-klas

De verwachting bestaat dat de A-klas blijvend zal voorzien in aangepast onderwijs voor de doelgroep van leerlingen binnen het autistisch spectrum en mogelijk zal doorgroeien van twee naar drie groepen.

De leerlingen maken deel uit van het reguliere onderwijs, maar nemen daarbinnen hun eigen positie in.

10.1.6 Internationale Schakelklas

De verwachting bestaat dat de internationale schakelklas voor langere tijd onderdeel zal zijn van het onderwijsaanbod van de RSG Magister Alvinus. Omdat het AZC in Sneek is aangemerkt als een pre-pol locatie, hetgeen inhoudt dat eventuele overloop vanuit de opvanglocatie in Ter Apel in het AZC in Sneek wordt ondergebracht, kan ervan worden uitgegaan dat de instroom gestaag door zal blijven gaan. Wel bestaan hierin grote schommelingen en is het onzeker om op grond daarvan de docentenformatie vast te stellen.
Om de kwaliteit van het onderwijs te waarborgen is besloten om voor het schooljaar 2019-2020 uit te gaan van een klein kernteam van vaste medewerkers. Voor de overige tijdelijke medewerkers zal het dienstverband na 3 jaar worden beëindigd, zoals bij aanvang ook met hen is gecommuniceerd. De instroom is te onzeker en daarmee het risico te groot om uit te gaan van vaste dienstverbanden.

10.1.7 Op het gebied van onderzoek

Op het gebied van onderzoek worden geen nadere ontwikkelingen verwacht.

10.1.8 Op het gebied van kwaliteitszorg

Ten aanzien van kwaliteitszorg wordt het beleidsplan uitgevoerd. De verwachting is dat de beschreven uitgangspunten steeds meer gemeengoed gaan worden en dat medewerkers het als vanzelfsprekend ervaren dat kwaliteitszorg een gespreksonderwerp vormt.

10.1.9 Op het gebied van personeel

Op basis van de wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren vallen de medewerkers per 1 januari 2020 niet meer onder het Ambtenarenrecht maar onder het Burgerlijk Wetboek. Dit onder voorbehoud van goedkeuring door de Eerste Kamer. Er moet rekening worden gehouden met de volgende bepalingen.

- Ketenbepaling: na twee jaar of na drie tijdelijke contracten krijgen medewerkers automatisch een vast contract. De bevoegdheidseis wordt in deze niet genoemd maar zal ongetwijfeld van kracht blijven.
- Transitievergoeding: een medewerker krijgt al vanaf dag één van de arbeidsovereenkomst recht op een transitievergoeding bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst. Dit geldt ook als de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd van rechtswege eindigt en niet verlengd of niet voortgezet wordt bij beëindiging in de proeftijd.

10.1.9.1 Leeftijdsopbouw

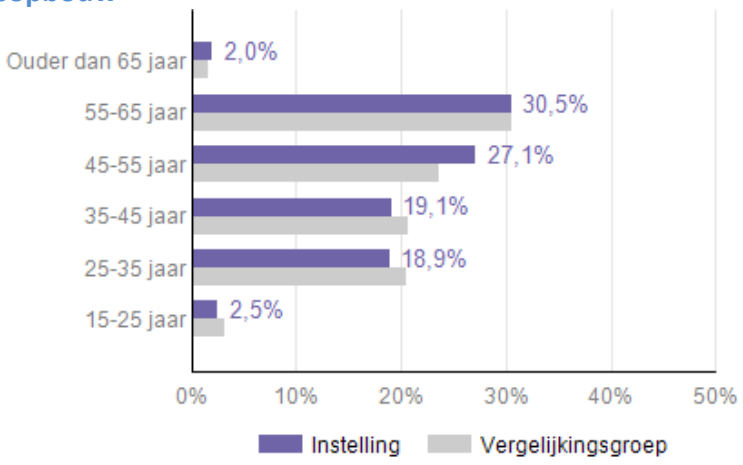

Tabel 12

De personeelsopbouw over schooljaar 2017-2018 laat zien dat de leeftijdscategorie 45-55 jaar hoger ligt dan bij de vergelijkingsgroep, met als gevolg dat in de jongere leeftijden de percentages lager zijn. Op zich is dit een gunstige verhouding omdat daarmee door het natuurlijk verloop ook kan worden geanticipeerd op een terugloop in leerlingenaantal. Voor de oudere groep medewerkers vormt duurzame inzetbaarheid een belangrijk aandachtspunt. Voor hen is vanaf 62 jaar een regeling duurzame inzetbaarheid opgesteld waarmee een medewerker er voor kan kiezen om voorafgaande aan de pensionering alvast voor de helft te gaan werken tegen een volledige pensioenopbouw. Door natuurlijk verloop is de verwachting dat het personeelsbestand geleidelijk zal verjongen.

10.1.9.2 Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage over 2018 is lager dan in 2017. De verlaging wordt vooral veroorzaakt door de beëindiging van een aantal langdurige medische situaties. Het landelijke verzuimpercentage over 2018 is nog niet bekend.

	2018	2017	2016	2015	2014
school	5,4%	6,5%	3,9%	3,3%	3,8%
landelijk	n.n.b.	5,4%	5,3%	5,1%	5,0%

Tabel 13

De kerndoelstelling van het personeelsbeleid is, dat medewerkers zich gekend en erkend voelen. Daarmee wordt een goede basis gelegd om uitval wegens ziekte te voorkomen. Leidinggevenden ontvangen dagelijks overzichten van afwezige medewerkers. Periodiek wordt deze informatie aan het managementteam gerapporteerd in de vorm van een ziekteverzuimrapportage met percentages over verzuim en verzuimfrequentie en verzuiminformatie op medewerker niveau.
Het ziekteverzuimbeleid is gericht op een spoedige terugkeer van de medewerker in de werksituatie. Specifieke aandacht gaat daarbij uit naar het kortdurend verzuim en preventie. Het langdurig verzuim wordt vooral veroorzaakt door medische oorzaken. Ook het langdurig verzuim wordt nauwlettend gevolgd en waar mogelijk wordt getracht de medewerker weer te reïntegreren in het arbeidsproces. Periodiek vindt sociaal-medisch teamoverleg plaats tussen de leidinggevenden, senior-medewerker personeelszaken, bedrijfsmaatschappelijk werker en bedrijfsarts. Relevante verzuimsituaties worden besproken en er wordt geïnventariseerd welke aanpak voor de werknemer het best kan leiden tot een spoedige reïntegratie.
De verwachting is dat de voortdurende aandacht voor preventie en re-integratie nog tot een verdere afname van het verzuimpercentage zal leiden.

10.1.10 Op het gebied van huisvesting

De ontwikkelingen voor de huisvesting betreft vooral de mogelijkheid om eventueel te kiezen voor doordecentralisatie van de huisvestingsmiddelen, waarbij de middelen door de gemeente worden doorgesluisd naar de school. Met die keuze wordt in belangrijke mate het huisvestingsbeleid voor de toekomst vastgelegd.

In praktische zin vormen voor de korte termijn klimatologische aanpassingen het belangrijkste aandachtspunt.

10.1.11 Op het gebied van investeringen

De te verwachten investering betreffen gebouwtechnische aanpassingen ten behoeve van duurzaamheid en klimaatbeheersing. Verder ook functionele aanpassingen voor een nog beter beheer van het gebouw.

10.1.12 Op het gebied van duurzaamheid

Dit komt overeen met de investeringen zoals onder 7.1.6 aangegeven.

11. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De continuïteitsparagraaf geeft inzicht in de wijze waarop de RSG Magister Alvinus omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid in de jaren 2019 tot en met 2022. In deze paragraaf wordt zicht geboden op het verwachte exploitatieresultaat in de komende jaren en de ontwikkeling van de vermogenspositie. Het proces om belangrijke ontwikkelingen in de nabije toekomst en de gevolgen voor het resultaat en de vermogenspositie te duiden, is structureel ingebed in de organisatie.

11.1 Kengetallen 2018, 2019, 2020, 2021

11.1.1 Personeel

Personeel per 31-12-2018	Verslag 2017	Verslag 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Leerlingenaantallen	2102	2023	1959	1900	1861
% ontwikkeling aantal leerlingen	*0,7%*	*-3,8%*	*-3,2%*	*-3,0%*	*-2,1%*
Personele bezetting (fte)	**189,1**	**188,4**	**177,0**	**169,0**	**165,0**
Bestuur / management	10,9	10,0	10,6	10,6	10,5
Onderwijzend personeel	134,5	133,9	124,1	116,3	112,5
Ondersteunend personeel	43,7	44,5	42,3	42,1	42,0

Tabel 14

	2018		2017		2016	
	School	Landelijk	School	Landelijk	School	Landelijk
Personeelslasten	14.448.773		14.138.444		12.155.808	
Totale lasten	17.747.862		17.517.496		15.322.831	
Personeel	81,4%	p.m.	80,7%	*79,8%*	79,3%	*79,1%*
Materieel	18,6%	p.m.	19,3%	*20,2%*	20,7%	*20,9%*

Tabel 15

11.1.2 Leerlingenaantal

In de meerjaren leerlingenprognose is gerekend met een gewogen gemiddelde van het marktaandeel over de vijf voorgaande jaren. De prognose laat zien dat het leerlingenaantal in 2023 1834 leerlingen bedraagt. Ten opzichte van 2018 is dat een terugloop van 189 leerlingen.

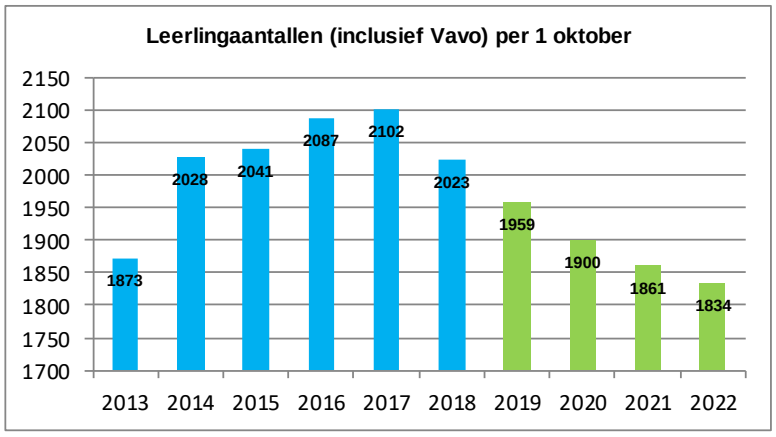

Tabel 16

De blauwe kolommen geven het gerealiseerde aantal inclusief ISK weer op teldatum 1 oktober. De groene kolommen het geprognosticeerde aantal ook inclusief ISK.

11.2 Meerjarenbegroting 2018, 2019, 2020, 2021

11.2.1 Balans

Balans per 31-12-2018	Verslag 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Materiële vaste activa	2.392.982	2.306.300	2.169.000	2.070.500
Financiële vaste activa	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal Vaste Activa	**2.392.982**	**2.306.300**	**2.169.000**	**2.070.500**
Vlottende activa	6.374.564	6.695.600	7.241.300	7.189.600
Totaal Activa	**8.767.546**	**9.001.900**	**9.410.300**	**9.260.100**
Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	4.107.345	4.261.400	4.469.000	4.288.800
Bestemmingsreserve publiek	244.098	215.300	175.800	136.300
Bestemmingsreserve privaat	92.642	83.200	67.900	53.100
Bestemmingsfonds publiek	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestemmingsfonds privaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal Eigen Vermogen	**4.444.085**	**4.559.900**	**4.712.700**	**4.478.200**
Voorzieningen	2.503.285	2.640.500	2.896.100	2.980.400
Langlopende schulden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kortlopende schulden	1.820.176	1.801.500	1.801.500	1.801.500
Totaal Passiva	**8.767.546**	**9.001.900**	**9.410.300**	**9.260.100**
Balansratio's				
liquiditeit (current ratio)	3,5	3,0	3,2	3,2
solvabiliteit (excl. voorzieningen)	50,7%	51,7%	51,0%	51,2%

Tabel 17

De Onderwijsinspectie houdt als norm een solvabiliteitsratio aan van 30% en een liquiditeitsratio tussen 0,5 en 1,5. Over de weergegeven begrotingsperiode worden beide ratio's ruim bereikt. Dit betekent dat er ruimte is om financiële risico's te kunnen opvangen. De investeringen zijn meegenomen in de liquiditeitsbegroting. De kolommen begroting zijn ontleend aan de goedgekeurde begroting 2019-2022. Hierna worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht.

11.2.2 Ontwikkelingen balans

1. <u>Financieringsstructuur</u>

De vereenvoudiging van het bekostigingsmodel leidt in 2025 tot een vermindering van de bekostiging met € 320.000,-. Deze vermindering wordt vanaf 2021 reeds in gang gezet met 20% van dit bedrag en ieder jaar oplopend met 20% extra tot in 2025 100% is bereikt. Deze vermindering vormt onderdeel van de meerjarenbegroting 2019-2022.

2. Huisvestingsbeleid

Op initiatief van de gemeente Súdwest Fryslân wordt door de gemeente en de VO-scholen gesproken over doordecentralisatie van de huisvestingsmiddelen. De school heeft hiervoor ICS-adviseurs ingehuurd ter ondersteuning en werkt nu aan het opstellen van een integraal huisvestingsplan.
Over de begrotingsperiode 2019-2022 blijft de locatie Malta 2 in gebruik. De gemeente heeft een aanvraag voor verlenging van de bestaande bruikleenovereenkomst goedgekeurd.

3. Reserves, fondsen en voorzieningen

Er worden geen grote wijzigingen verwacht in de reserves, fondsen en voorzieningen.

11.2.3 Staat van baten en lasten

Het verslagjaar 2018 wordt positief afgesloten. Het resultaat loopt vanaf 2020 terug. Binnen de lasten is genoeg ruimte om tussentijds tegenvallers op te vangen. Hierna worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht.

Staat van baten lasten per 31-12-2018	Verslag 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
BATEN				
Rijksbijdrage OCenW	17.283.924	16.946.900	16.397.100	15.858.600
Overige overheidsbijdrage	238.028	81.500	81.500	81.500
Overige baten	667.120	650.700	638.900	629.900
Totaal baten	**18.189.072**	**17.679.100**	**17.117.500**	**16.570.000**
LASTEN				
Personele lasten	14.448.773	14.260.800	13.956.500	13.837.900
Afschrijvingen	359.546	354.900	337.400	328.700
Huisvestingslasten	940.682	929.500	907.500	905.500
Overige materiële lasten	1.998.861	1.839.100	1.772.900	1.742.000
Totaal lasten	**17.747.862**	**17.384.300**	**16.974.300**	**16.814.100**
Saldo baten en lasten	**441.210**	**294.800**	**143.200**	**-244.100**
Rentebaten	10.301	9.600	9.700	9.700
Rentelasten	0	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	**10.301**	**9.600**	**9.700**	**9.700**
Totaal resultaten	**451.511**	**304.400**	**152.900**	**-234.400**
Incidentele baten en lasten in resultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 18

11.2.4 Ontwikkelingen staat van baten en lasten

1. Leerlingenaantal

De staat van baten en lasten is gebaseerd op het geprognosticeerde leerlingenaantal. Een lager leerlingenaantal leidt tot een lagere formatieve inzet voor het onderwijzend personeel omdat minder groepen moeten worden geformeerd. In de lasten zijn de aannames van natuurlijk verloop en noodzakelijke herbezetting verwerkt. Daarmee scharniert de formatieve bezetting constant op het leerlingenaantal en kan van jaar tot jaar de bezetting worden afgestemd op het leerlingenaantal.

De strategische personeelsplanning en het volume tijdelijke dienstverbanden moet voldoende houvast en ruimte bieden om de terugloop formatief op te vangen. De uitwerking van de generatiepactregeling waarbij medewerkers vanaf 62 jaar hun werktijdfactor kunnen verminderen kan hierop ook van gunstige invloed zijn.

2. Huisvesting

Voor de huisvesting wordt uitgegaan van regulier onderhoud aan binnen- en buitenzijde en mogelijk enkele kleine interne aanpassingen.

3. Contractactiviteiten

Er bestaan geen ontwikkelingen ten aanzien van contractactiviteiten of derde geldstromen. Die zijn niet van toepassing en worden ook niet verwacht.

4. Mutaties in reserves

Het eigen vermogen blijft de komende jaren stabiel: de algemene reserve stijgt, de bestemmingsreserves worden ingezet en dalen daardoor.

12. RAAD VAN TOEZICHT

Als voorzitter van de Raad van Toezicht (RvT) van de Stichting RSG Magister Alvinus sta ik in het bestuursverslag 2018 stil bij de ontwikkelingen in de school en de werkzaamheden van de RvT.

Meerjarenplan

Voor de RvT vormt de kwaliteit van het onderwijs het belangrijkste gespreksonderwerp met het stichtingsbestuur. Sinds de vaststelling van het meerjaren Schoolplan 'De RSG leert' in 2015 staat de vernieuwing van die kwaliteit centraal. De RvT ondersteunt deze visie waarin de leerling centraal staat en het onderwijs toekomstbestendig wordt. Dat vraagt van de docenten en van de schoolorganisatie grote veranderingen in de manier van lesgeven, begeleiden en organiseren. De RvT is in dit veranderproces een klankbord voor de schoolleiding en vormt zich daartoe actief een beeld van de ontwikkelingen binnen de school. In 2018 hebben we samen met het bestuur een goede start gemaakt met de aanpassing van het schoolplan. Het bestuur is samen met de schoolleiding verder gegaan om het schoolplan aan te passen en te zorgen dat dit past in de visie voor de komende jaren. De RvT verwacht de definitieve versie van het schoolplan medio 2019.

Inspectiebezoek

Juni 2018 stond in het teken van het Inspectiebezoek aan de RSG. Het bezoek hield gesprekken in met RvT, bestuurder, docenten en bezoeken aan lessen bij alle onderdelen van de school. Het inspectierapport dat werd gepresenteerd was positief te noemen voor de onderdelen VMBO GT, ISK en HAVO/VWO. Enkele kritische opmerkingen werden gemaakt ten aanzien van VMBO BK. Naar aanleiding daarvan is een plan van aanpak opgesteld en dit wordt momenteel uitgevoerd.

Onderwijskwaliteit

De ontwikkeling van de onderwijskwaliteit volgt de RvT sinds een aantal jaren ook op basis van kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, zowel in het kader van het formele toezicht als voor het klankborden met de schoolleiding. De onderwijskundige kwartaalrapportage is uitgevoerd conform de afspraken die in het managementcontract met de bestuurder zijn vastgelegd. Binnen de RvT is de onderwijsportefeuille stevig geborgd door de instelling van een commissie Onderwijs met twee RvT-leden en de rector-bestuurder. Deze commissie zoomt, tussen de plenaire vergaderingen door, op de onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen in en vervult zo een klankbordrol voor de rector-bestuurder en heeft een voorbereidende rol voor de RvT.

Thema's die in elke bijeenkomst van de RvT terugkwamen en bijzondere aandacht hadden van de RVT waren met name: de ontwikkelingen van de Tienerschool, de start van het Technolab Súdwest Fryslân, de Internationale Schakelklas, het samenwerkingsverband Fultura en het plan van aanpak Begaafdheidsprofielschool.

Financiën

Naast de reeds genoemde onderwijskundige thema's zijn in de raad van toezicht de financiële kwartaalrapportages en de financiële jaarstukken aan de orde gekomen. Eveneens is de opdracht aan onze accountant gecontinueerd. Door kennis te nemen van de rapportages van de accountant, verslagen van Inspectie en overige derden (bijv. ABP) wordt toezicht gehouden op de naleving van wettelijke voorschriften.
Eind 2018 is het treasurystatuut van de RSG goedgekeurd en vastgesteld. Geconstateerd kan worden dat de financiële huishouding van RSG op orde is.

In de vergadering van de RvT van 22 mei 2018 zijn het bestuursverslag 2017 en de jaarrekening 2017 goedgekeurd. Evenals de accountant heeft geconstateerd, ziet de RvT dat een rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen heeft plaatsgevonden.
In de vergadering van 17 december 2018 is de meerjarenbegroting 2019-2022 goedgekeurd.

Tegenstrijdig belang
Er is de RvT niet gebleken dat er sprake is van situaties met (potentieel) tegenstrijdig belang.

Werkgever van bestuur
Zoals elk jaar heeft de RvT een Zelfevaluatie gehouden (in aanwezigheid van de bestuurder). Vanuit de werkgeversrol heeft de voorzitter het jaarlijkse functioneringsgesprek gevoerd met de rector-bestuurder.
In het kader van benoeming, ontslag, schorsing en vaststelling beloning hebben zich ten aanzien van het uitvoerend bestuur geen ontwikkelingen voorgedaan.

De RvT heeft in 2018 zes formele vergaderingen gehad. Vanuit de RvT hebben de commissie Financiën en de commissie Onderwijs meerdere malen met de bestuurder overleg gevoerd. Verder was er regelmatig bilateraal overleg tussen de bestuurder en de voorzitter van de RvT.

Tijdens de Heidag heeft de RvT intensief met de bestuurder gesproken over de toekomstvisie en de relatie met het schoolplan.

Code Goed Bestuur
De RvT hanteert de Code Goed Bestuur. In het najaar van 2017 zijn de wijzigingen opgenomen die op grond van de Wet Versterking Bestuurskracht vanaf 1 januari 2017 zijn voorgeschreven opgenomen in de Code Goed Onderwijsbestuur. Dit betreft wijzigingen die leiden tot een versterking van de medezeggenschap.

Twee leden van de raad van toezicht hebben het jaarcongres van de VTOI-NVTK bezocht.

In 2018 zijn er geen aanpassingen geweest in de vergoedingsregeling voor de RvT; deze is conform de richtlijnen van de VTOI-NVTK.

Contacten binnen de school
Om voeling te houden met de school, de leerlingen en de medewerkers zijn de leden van de RvT aanwezig geweest op de jaarlijkse themabijeenkomst. Hierbij waren leden van de medezeggen-schapsraad (MR), de leerling- en ouderraad en het managementteam aanwezig. Dit jaar was de bijeenkomst voorbereid door leerlingen van het RSG en zij hadden als thema gekozen: Toekomst van het Onderwijs. Leden van de RvT waren, voor zover mogelijk, ook aanwezig bij de kerst- en zomerbijeenkomsten. In 2018 was de RvT ook aanwezig bij de jaarlijkse Magister Avinuslezing, die dit jaar werd verzorgd door Margrite Kalverboer, de kinderombudsvrouw. De lezing had als thema: “Hoe maken we het verschil voor kinderen”. Een lid van de onderwijscommissie van de RvT was als juryvoorzitter aanwezig bij de jaarlijkse dag waarop de Profielwerkstukken worden gepresenteerd.

De RvT heeft in 2018 ook enkele malen aan tafel gezeten met de MR van de school, als bijdrage aan de beeldvorming over hoe het binnen de school gaat. Dit keer werden de beelden gedeeld over de voortgang van de uitvoering van het nieuwe Schoolplan, de communicatie binnen de school, de informatievoorziening en het Schoolklimaat. Daarnaast is de RvT ook een keer aangeschoven als toehoorder bij een regulier overleg tussen MR en rector-bestuurder.

Tot slot

De RvT heeft waardering voor de manier waarop de RSG als relatief kleine onderwijsorganisatie met een beperkte staf en middelen toch sinds een aantal jaren beheersmatig goed in control is. Belangrijke investeringen in het schoolgebouw en de ICT ten behoeve van toekomstbestendig onderwijs kunnen verantwoord worden gedaan. Dit is kritisch gevolgd en bevraagd door de portefeuillehouders financiën/bedrijfsvoering binnen de RvT. De RvT ziet als een belangrijke randvoorwaarde voor de realisatie van het nieuwe Schoolplan het hebben van een meerjarige, beleidsrijke strategische personeelsplanning. De ontwikkeling van dit SPP is in 2017 ingezet en is in 2018 verder uitgewerkt door een externe organisatie. Het SPP zal begin 2019 kunnen worden besproken. In 2019 zal ook het gerevitaliseerde Schoolplan kunnen worden vastgesteld.

Rien van Immerseel,
voorzitter

27 mei 2019

Bijlage: personalia

Naam	Voor-dracht	Functie, deelname commissies	Nevenfuncties	Datum benoe-ming	Datum herbe-noeming	Zittend in 1e of 2e termijn
Dhr. M.H.G. van Immerseel	Ouder gele-ding MR	voorzitter	Bezoldigd: Directeur Bedrijfsvoering, Projectdirecteur en lid van het Dagelijks Bestuur voor de Nederlands Voedsel en Waren Autoriteit. Onbezoldigd: Voorzitter / penningmeester van het Bestuur van Kultuerhūs Klameare in Workum	1-8-2016	1-8-2020	1e
Dhr. R.A. van de Ploeg	RvT	plv. voorzitter, financiële commissie	Bezoldigd: Interim Controller A2P	1-1-2016	1-1-2020	1e
Mevr. A. Spanninga	Ouder gele-ding MR	Onderwijs-commissie	Bezoldigd: Zelfstandig ondernemer: organisatieadviseur. Lid Raad van Advies: Donkergroen BV Nederland en België. Onbezoldigd: Lid VNO NCW Noord Nederland Groningen, Friesland en Drenthe	1-8-2015	1-8-2019	1e
Dhr. J. Bron	Pers. Gele-ding MR	Onderwijs-commissie	Bezoldigd: Senior leerplanontwikkelaar, projectleider. SLO, Nationaal expertisecentrum leerplan Ontwikkeling (sinds 1996), afdeling Onderzoek en Advies. Voorzitter ondernemingsraad SLO.	1-8-2016	1-8-2020	1e
Mevr. C.G.M. Andringa – van den Hengel	RvT	Financiële commissie	Bezoldigd: Controller Centraal Justitieel Incassobureau. Onbezoldigd: Penningmeester St. Sint Bonifaciusschool Piet Bleeker	1-8-2017	1-8-2021	1e

Jaarrekening

2018

Stichting RSG Magister Alvinus

Sneek

Balans per 31 december 2018

na bestemming van het netto resultaat

		Balans per 31 december 2018	Balans per 31 december 2017
		EUR	EUR
1.	**ACTIVA**		
	VASTE ACTIVA		
1.2	Materiële vaste activa	2.392.982	2.238.399
	Totaal vaste activa	**2.392.982**	**2.238.399**
	VLOTTENDE ACTIVA		
1.4	Voorraden	10.648	8.712
1.5	Vorderingen	325.079	204.045
1.7	Liquide middelen	6.038.837	5.601.525
	Totaal vlottende activa	**6.374.564**	**5.814.282**
	TOTAAL ACTIVA	**8.767.546**	**8.052.681**
2.	**PASSIVA**		
2.1	Eigen vermogen	4.444.085	3.992.574
2.2	Voorzieningen	2.503.285	2.258.614
2.4	Kortlopende schulden	1.820.176	1.801.493
	TOTAAL PASSIVA	**8.767.546**	**8.052.681**

Staat van Baten en Lasten over 2018

		Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
		EUR	EUR	EUR
3.	**Baten**			
3.1	Rijksbijdragen	17.283.924	16.765.214	16.958.167
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	238.028	136.420	156.707
3.5	Overige baten	667.120	620.144	757.127
	Totaal Baten	**18.189.072**	**17.521.778**	**17.872.001**
4.	**Lasten**			
4.1	Personeelslasten	14.448.773	13.877.365	14.138.444
4.2	Afschrijvingen	359.546	357.741	343.786
4.3	Huisvestingslasten	940.682	950.500	1.046.033
4.4	Overige lasten	1.998.861	1.926.554	1.989.233
	Totaal Lasten	**17.747.862**	**17.112.160**	**17.517.496**
	Saldo Baten en Lasten	**441.210**	**409.618**	**354.505**
5.	Financiële baten en lasten	10.301	12.900	17.015
	Resultaat	**451.511**	**422.518**	**371.520**

Kasstroomoverzicht over 2018

	Resultaat 2018	Resultaat 2017
	EUR	EUR
OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Saldo Baten en lasten	441.210	354.505
Aanpassingen voor:		
-Afschrijvingen	359.546	343.786
-Mutaties voorzieningen	244.671	343.212
	1.045.427	**1.041.503**
Veranderingen in vlottende middelen		
-Voorraden	-1.936	-1.355
-Vorderingen	-121.034	451.508
-Schulden	18.683	-250.242
	-104.287	**199.911**
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	**941.140**	**1.241.414**
Ontvangen interest	10.301	17.015
Betaalde interest	-	-
	10.301	**17.015**
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	**951.441**	**1.258.429**
INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investeringen materiële vaste activa	-514.129	-442.695
Desinvesteringen mat. vaste activa	-	-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	**-514.129**	**-442.695**
FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Aflossing langlopende schulden	-	-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	**-**	**-**
Mutatie liquide middelen	**437.312**	**815.734**
Liquide middelen per 1 januari	5.601.525	4.785.791
Liquide middelen per 31 december	6.038.837	5.601.525
Mutatie liquide middelen	**437.312**	**815.734**

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

Algemeen

Voornaamste activiteiten

De stichting, statutair gevestigd te Sneek, heeft als voornaamste activiteit het verzorgen van voortgezet onderwijs.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Aanpassing vergelijkende cijfers kasstroomoverzicht

Er hebben geen herrubriceringen plaatsgevonden.

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Gebruik van schattingen
De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslagen inzake de voorzieningen zijn naar de mening van het bestuur het meest kritisch voor het getrouw weergeven van de financiële positie van de stichting als gevolg van belangrijke schattingen en veronderstellingen.

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: debiteuren en crediteuren (financiële activa en financiële verplichtingen), geldmiddelen, overige vorderingen en overige financiële verplichtingen.

Stichting RSG Magister Alvinus maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Tevens is geen sprake van in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten, welke separaat van het basiscontract verwerkt dienen te worden.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Debiteuren
Debiteuren worden na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardewijzigingen in de staat van baten en lasten*.*

Overige vorderingen
Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingslasten.

Crediteuren, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen
Crediteuren, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa
Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de winst-en-verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de stichtingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waardewijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waarde-vermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Materiële vaste activa
De installaties en inventaris worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de stichting in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de afzonderlijke componenten van het actief en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa .

Overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd :

Inventaris Computer / iPads	: 4 jaar
Inventaris Infra-Wifi	: 5 jaar
Inventaris Algemeen / Vaksecties / AVM	: 10 jaar
Inventaris Meubilair en Installaties	: 15 jaar
Gebouw	: 20 jaar

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst-waarde.

Bijzondere waardeverminderingen
Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort .

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde . Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden .

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat .

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord .

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden
De voorraad papier is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.
Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen
De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Eigen vermogen
Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bevoegd gezag.
Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.
Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. Er is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Voorziening
Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van :
• een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
• waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
• het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd tegen nominale waarde. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Overgangsregeling onderhoudsvoorziening
In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018 en 2019 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat. Deze methode werd reeds in voorgaande jaren toegepast. Er is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op een enig moment negatief wordt.

Jubileumvoorziening
De voorziening wachtgeld betreft de voorziening voor de verwachte toekomstige uitgaven voor WW verplichtingen van gewezen medewerkers. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst te verwachten kosten voor ww uitkeringen. De berekening is gebaseerd op de te verwachten uitkeringsbedragen, de verwachte resterende looptijd en de kans dat iemand in de WW blijft.

Spaarverlof- en LBP verlof voorziening
De spaarverlof- en LBP verlofvoorzieningen betreffen voorzieningen voor de verwachte toekomstige opname van spaarverlof en LBP verlof door medewerkers van de stichting. De voorziening is bepaald op basis van de nominale waarde van de in de toekomst op te nemen verlofsaldi en LBP verlof. De berekening van de voorziening Spaarverlof is gebaseerd op gedane toezeggingen vanuit de CAO en de salarisschaal van de medewerkers. De berekening van de voorziening LPB verlof is gebaseerd op het werkelijke bruto salaris van de medewerker verhoogd met een opslagfactor voor sociale lasten.

Voorziening Wachtgeld
De voorziening wachtgeld betreft de voorziening voor de verwachte toekomstige uitgaven voor WW verplichtingen van gewezen medewerkers. De voorziening is bepaald op basis van de nominale waarde van de in de toekomst te verwachten kosten voor ww uitkeringen.

Kortlopende schulden
De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat
Bij de bepaling van het resultaat wordt, met inachtneming van de waarderingsgrondslagen zoals opgenomen in RJ 660 (Onderwijsinstellingen), het baten- en lastenstelsel gehanteerd. De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de lumpsum bekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van specifieke doelbekostigingen, waaronder tweede- en derdegeldstromen, worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra zij zijn ontvangen of zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Bijdragen ter compensatie van door de stichting gemaakte lasten worden systematisch als baten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de lasten worden verantwoord, indien deze bijdragen betrekking hebben op het specifieke doel.

Overige baten
De post 'Overige baten' omvat onder andere de baten uit hoofde van de verhuur van accommodaties, ontvangsten uit hoofde van ouderbijdragen en de baten ingevolge de detachering van medewerkers.

Baten worden genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Vooruit ontvangen baten worden als overlopende passiva in de balans opgenomen.

Personeelsbeloningen/pensioenen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten over de verslagperiode voor zover ze verschuldigd zijn aan de medewerkers van de stichting. Voor zover de verschuldigde betalingen op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen.

Pensioenregelingen

De stichting is aangesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Het ABP is het bedrijfstakpensioenfonds voor overheidswerkgevers, waaronder onderwijsinstellingen. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zkae goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.
De reële waarde wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Toelichting op de Balans

1. Activa

	Vaste activa		2018
			EUR
1.2	**Materiële vaste activa**		
1.2.1	Gebouwen en terreinen		
	Aanschafprijs per 1 januari		1.088.185
	Afschrijving cumulatief per 1 januari	-/-	63.342
	Boekwaarde per 1 januari		**1.024.843**
	Investeringen		14.732
	Afschrijvingen	-/-	54.890
	Desinvesteringen	-/-	-
	Afschrijving desinvesteringen		-
	Aanschafprijs per 31 december		1.102.917
	Afschrijving cumulatief per 31 december		118.232
	Boekwaarde per 31 december		**984.685**

Gebouwen en Terreinen
Het gebouw en terrein zijn juridisch eigendom van de stichting en het economisch eigendom berust bij de Gemeente Sneek. Om deze reden is het gebouw en terrein niet in de jaarrekening van de stichting verantwoord. Slechts de verbouwing in het kader van het studiepaviljoen is geactiveerd.

1.2.2	Inventaris en apparatuur		
	Aanschafprijs per 1 januari		3.255.747
	Afschrijving cumulatief per 1 januari	-/-	2.042.191
	Boekwaarde per 1 januari		**1.213.556**
	Investeringen		499.397
	Afschrijvingen	-/-	304.656
	Desinvesteringen	-/-	167.288
	Afschrijving desinvesteringen		167.288
	Aanschafprijs per 31 december		3.587.856
	Afschrijving cumulatief per 31 december		2.179.559
	Boekwaarde per 31 december		**1.408.297**

De desinvesteringen betreffen activa die zijn afgeschreven en niet meer in gebruik zijn.

	Vlottende activa	31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
1.4	**Voorraden**		
1.4.1	Gebruiksgoederen	10.648	8.712
	Totaal	**10.648**	**8.712**

De voorraad gebruiksgoederen betreft de voorraad papier.

1.5	**Vorderingen**		
1.5.5	Studenten/deelnemers/cursisten	18.257	7.364
1.5.6	Overige overheden	145.105	2.555
1.5.7	Overige vorderingen (Vorderingen)	133.062	164.625
1.5.8	Overlopende activa	28.655	29.501
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
	Totaal	**325.079**	**204.045**

	Uitsplitsing		
1.5.7	**Overige vorderingen (Vorderingen)**		
	Debiteuren niet leerlingen	22.131	63.824
	TNT waarborgsom	1.365	1.365
	Nog te ontvangen rente	10.301	16.996
	Te vorderen/vooruitbetaalde bedragen	94.348	62.440
	Nog te ontvangen subsidie Passend Onderwijs	4.917	20.000
	Totaal	**133.062**	**164.625**

De vordering op overige overheden is hoger in 2018, omdat er een incidentele vordering op de gemeente is van € 142K in verband met toegekende subsidie voor de eerste inrichting van de nevenvestiging Malta en voor de installatiekosten van de uitbreiding van de ISK.

De overige vorderingen vervallen naar verwachting binnen 1 jaar. De te vorderen/vooruitbetaalde bedragen betreft transitorische posten die betaald zijn in 2018 en betrekking hebben op 2019 en verder.

	Vlottende activa	31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
1.7	**Liquide middelen**		
1.7.1	Kasmiddelen	609	1.562
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	6.038.228	5.599.963
	Totaal	**6.038.837**	**5.601.525**

	Uitsplitsing			
1.7.2	**Tegoeden op bank- en girorekeningen**			
	Rabobank .215 SpaarVrij	vrij opneembaar	1.600.000	1.200.000
	Rabobank .330 Vermogensparen	25% vrij opneembaar*	4.216.964	4.200.000
	Betaalrekeningen		221.264	199.963
	Totaal		**6.038.228**	**5.599.963**

* Bij een hogere opname zijn opnamekosten verschuldigd (2018: 1%).

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de instelling.

2. Passiva

		Stand per 01-01-18	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-18
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.1	**Eigen vermogen**				
2.1.1	Algemene reserve	3.540.216	567.129	-	4.107.345
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	337.236	-93.138	-	244.098
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	115.122	-22.480	-	92.642
	Totaal	**3.992.574**	**451.511**	**-**	**4.444.085**

Uitsplitsing

2.1.2	**Bestemmingsreserve (publiek)**				
	Spaarbapo	107.806	-68.365	-	39.441
	Maatschappelijke stage	229.430	-24.773	-	204.657
	Totaal	**337.236**	**-93.138**	**-**	**244.098**

De reserve spaarbapo is gevormd door gespaarde bapo tot 1 augustus 2008 en loopt af bij opname van de gespaarde uren.
De reserve Maatschappelijke stage betreft reeds ontvangen subsidies en worden conform de doelstelling in de toekomst ingezet.

Uitsplitsing

2.1.3	**Bestemmingsreserve (privaat)**				
	Boekenfonds	107.917	-17.440	-	90.477
	Schoolfonds	3.045	-2.942	-	103
	Leerlingvereniging DD	4.160	-2.098	-	2.062
	Totaal	**115.122**	**-22.480**	**-**	**92.642**

De reserves boekenfonds, schoolfonds en Leerlingvereniging DD zijn gevormd om fluctuaties in de exploitatie op te vangen. De reserve Leerlingvereniging DD is ontstaan door het opheffen van een aparte bankrekening.

		Stand per 01-01-18	Dotaties	Ontrek-kingen	Stand per 31-12-18	Kortlopend < 1 jaar	Langlopend > 1 jaar
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.2	**Voorzieningen**						
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	763.348	255.126	159.364	859.110	277.800	581.310
2.2.3	Overige voorzieningen	1.495.266	300.000	151.091	1.644.175	310.000	1.334.175
	Totaal	**2.258.614**	**555.126**	**310.455**	**2.503.285**	**587.800**	**1.915.485**

De overige voorzieningen betreft de onderhoudsvoorziening. Deze is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan.

		Stand per 01-01-18	Dotaties	Ontrek-kingen	Stand per 31-12-18	Kortlopend < 1 jaar	Langlopend > 1 jaar
	Uitsplitsing						
2.2.1	**Personeelsvoorzieningen**						
	Spaarverlof	43.669	14.400	2.300	55.769	10.000	45.769
	Ambtsjubilea	142.315	25.126	31.860	135.581	20.000	115.581
	Wachtgeld	94.542	20.000	37.776	76.766	25.000	51.766
	LBP verlof	482.822	150.000	77.928	554.894	200.000	354.894
	Generatiepact	-	45.600	9.500	36.100	22.800	13.300
	Totaal	**763.348**	**255.126**	**159.364**	**859.110**	**277.800**	**581.310**

De voorziening ambtsjubilea is getroffen voor toekomstige betaling van ambtsjubilea en is gebaseerd op de blijfkans, discontovoet en de duur van het dienstverband.
De voorziening wachtgeld betreft alleen het individueel deel van de verwachte toekomstige inhoudingen als gevolg van werkloosheidsverplichtingen die voor de balansdatum zijn ontstaan.
De voorziening spaarverlof en LBP verlof betreft opgebouwde rechten verlof op basis van tijd maal tarief.
De overige voorzieningen betreft de voorziening Groot onderhoud en is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan.

		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
2.4	**Kortlopende schulden**		
2.4.3	Crediteuren	299.968	304.471
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	553.435	625.602
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	173.629	170.914
2.4.10	Overlopende passiva	793.144	700.506
	Totaal	**1.820.176**	**1.801.493**

	Uitsplitsing		
2.4.7	**Belastingen en premies sociale verzekeringen**		
	Loonheffing	547.390	584.594
	Omzetbelasting	6.045	41.008
	Totaal	**553.435**	**625.602**

Omdat de BTW aangifte Vanaf 01-01-2018 per kwartaal gaat is de schuld Omzetbelasting veel lager in 2018.

	Uitsplitsing		
2.4.10	**Overlopende passiva**		
	Vooruitontvangen subsidie OCW niet geoormerkt	17.399	21.227
	Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	47.203	50.228
	Vooruitontvangen termijnen ouderbijdrage	72.625	75.390
	Vakantiegeld en -dagen	482.382	468.892
	Nog te betalen kosten	105.437	44.182
	Overige (Overlopende passiva)	68.098	40.587
	Totaal	**793.144**	**700.506**

De vooruitontvangen subsidie OCW niet geoormerkt betreft de subsidie VSV. Deze is lager door een lagere subsidie voor VSV in 2018.
De vooruitontvangen subsidie OCW geoormerkt betreft de deelname aan de lerarenbeurs.

Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing			Bedrag van de	Ontvangen tot en met	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
subsidie	Jaar	Kenmerk	Datum	toewijzing	2018	Geheel afgerond	Nog niet afgerond
				EUR	EUR		
Lerarenbeurs	2017/2018	853151	20-9-2017	78.391	78.391	X	
Lerarenbeurs	2018/2019	929599	20-9-2018	80.920	80.920		X
Totaal				**159.311**	**159.311**		

G2 Subsidies met verrekeningsclausule

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing			Bedrag van de	Ontvangen tot en met	Totale	Te verrekenen overschot Ultimo
Subsidie	Jaar	Kenmerk	Datum	toewijzing	2018	kosten	2018
				EUR	EUR	EUR	EUR
				-	-	-	-
Totaal				**-**	**-**	**-**	**-**

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing			Bedrag van de	Saldo	Ontvangen in	Lasten in	Totale kosten	Saldo nog te besteden
Subsidie	Jaar	Kenmerk	Datum	toewijzing	01-01-2018	2018	2018	31-12-2018	ultimo 2018
				EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
				-	-	-	-	-	-
Totaal				**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Financiële instrumenten

Algemeen

De stichting maakt in zijn normale activiteiten gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico.

Kredietrisico

De stichting loopt kredietrisico over vorderingen opgenomen onder debiteuren en overige vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico dat de onderneming loopt bedraagt de boekwaarde van deze financiële instrumenten. De blootstelling aan kredietrisico van de stichting wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers zoals ouders van leerlingen en overheden.

Renterisico en kasstroomrisico

Er is geen sprake van langlopende financieringen met variabel rentende leningen. De overige kortlopende vorderingen en schulden zijn niet rentedragend of het rente-effect is van verwaarloosbare betekenis. De onderneming loopt hierdoor een beperkt renterisico over de vorderingen en schulden.

Liquiditeitsrisico

De stichting bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitbegrotingen. Het bestuur ziet erop toe dat voor de stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De vordering op het Ministerie van OCW ten bedrage van € 1.203.401,- is ontstaan bij de overgang van declaratiebekostiging naar lumpsumbekostiging. Er heeft op geen enkele wijze afstand van recht plaatsgevonden. Jaarlijks zal het recht op de vordering worden aangepast op basis van maximaal 7,5% van de personeelsvergoeding ad € 958.543,- zoals vermeld op de laatst bekende beschikking van het Cfi.

Met ingang van 2010 is het op grond van de regelgeving van het Ministerie niet langer toegestaan om een voorziening voor verplichtingen inzake de BAPO te vormen. Per jaareinde is echter wel sprake van opgebouwde rechten. Hiervoor is door het bestuur een bestemmingsreserve gevormd.

Contractuele verplichtingen

Leverancier	Kosten betrekking op:	Contract waarde < 1 jr	Contract waarde 1-5 jaar	Contract waarde > 5 jaar	Contractlooptijd
CSU	schoonmaak	€ 92.000	€ -	€ -	01-01-2019 tot 13-07-2019
van Dijk Educatie	boeken	€ 550.000	€ 1.375.000	€ -	01-01-2018 tot 30-06-2022
Konica/Minolta	repro	€ 40.000	€ 80.000	€ -	01-02-2018 tot 31-01-2022
Engie	gas	€ 85.000	€ 85.000	€ -	01-01-2019 tot 31-12-2020
Engie	electra	€ 55.000	€ -	€ -	01-01-2016 tot 31-12-2019
Cormet	cateraar	€ 20.000	€ -	€ -	29-08-2016 tot 28-08-2019

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

3. Baten

		Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
		EUR	EUR	EUR
3.1	**Rijksbijdragen**			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	15.173.102	14.819.081	15.004.837
3.1.2	Overige subsidies OCW	1.618.411	1.546.245	1.612.972
3.1.3	Subsidie Samenwerkingsverband	492.411	399.888	340.358
	Totaal	**17.283.924**	**16.765.214**	**16.958.167**

De subsidie Samenwerkingverband is hoger dan de begroting door het toekennen van extra stimulerings-middelen passend onderwijs en extra middelen voor de ISK vanuit Fultura, daarentegen zijn de toegezegde middelen voor de A-klas lager dan begroot.

Uitsplitsing

3.1.1	**Rijksbijdragen OCW**			
	Rijksbijdrage OCW Personeel	12.780.567	12.461.245	12.620.547
	Rijksbijdrage OCW Materieel	1.750.681	1.725.092	1.740.647
	Rijksbijdrage OCW lesmateriaal	641.854	632.744	643.643
	Totaal	**15.173.102**	**14.819.081**	**15.004.837**

De rijksbijdragen OCW Personeel is hoger dan begroot omdat de subsidie per 1 januari 2018 is opgehoogd met 2,6%. De Rijksbijdrage OCW Materieel en lesmateriaal is per 1 januari 2018 verhoogd met 1,6%.

Uitsplitsing

3.1.2	**Overige subsidies OCW**			
3.1.2.1.1	OCW Geoormerkte subsidies	76.230	55.000	62.548
3.1.2.1.2	OCW Niet-geoormerkte subsidies	1.542.181	1.491.245	1.550.424
	Totaal	**1.618.411**	**1.546.245**	**1.612.972**

De Geoormerkte subsides zijn hoger door een hogere deelname aan de lerarenbeurs in 2018.

De Niet-geoormerkte subsidies zijn in 2018 vooral hoger dan de begroting door meer ontvangen subsidie voor VSV en door een hogere subsidie Nieuwkomers in verband met instroom van ISK leerlingen in het reguliere onderwijs.

3.2	**Overige overheidsbijdragen en -subsidies**			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	210.333	109.600	127.637
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	27.695	26.820	29.070
	Totaal	**238.028**	**136.420**	**156.707**

		Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
	Uitsplitsing	EUR	EUR	EUR
3.2.1	**Gemeentelijke bijdragen en subsidies**			
	Gemeentelijke bijdrage WOZ	58.839	56.000	55.521
	Huur sportaccomodaties	1.958	-	12.519
	Huisvesting	149.536	20.000	48.315
	VSV	-	3.600	-
	Zomerschool	-	30.000	11.282
	Totaal	**210.333**	**109.600**	**127.637**

De huur sportaccomodaties is lager in 2017 omdat de gemeente vanaf schooljaar 2017-2018 de subsidie van de sporthallen verrekend met de huurkosten. De subsidie Huisvesting betreft een bijdrage voor de eerste inrichting van nevenlocatie Malta en een bijdrage voor de installatiekosten van het nieuwe gedeelte van de ISK. De subsidie VSV van de gemeente is vervallen. De zomerschool is buiten de RSG om gefinancierd.

3.5	**Overige baten**			
3.5.1	Verhuur	33.819	18.000	29.288
3.5.2	Detachering personeel	168.437	149.000	220.488
3.5.5	Ouderbijdragen	438.942	425.394	465.355
3.5.6	Overige (overige baten)	25.922	27.750	41.996
	Totaal	**667.120**	**620.144**	**757.127**

De verhuur opbrengsten zijn vooral hoger door hogere verhuuropbrengsten van de Cateraar.

Detachering personeel valt iets hoger uit dan de begroting, omdat een medewerker voor 0,17 fte is gedetacheerd, waar in de begroting geen rekening mee was gehouden.

	Uitsplitsing			
3.5.5	**Ouderbijdragen**			
	Ouderbijdrage schoolfonds	98.959	102.168	105.772
	Ouderbijdrage Excursie	168.102	155.000	180.825
	Ouderbijdrage Sportaccent	17.965	24.250	24.406
	Ouderbijdrage Boekenfonds	16.708	22.470	23.003
	Ouderbijdrage Overig	137.208	121.506	131.349
	Totaal	**438.942**	**425.394**	**465.355**

De ouderbijdrage Sportaccent is lager door een lagere deelname, vooral in klas 2 en 3, aan Sportaccent.

De ouderbijdrage boekenfonds is lager dan begroot om dat minder grafische rekenmachines zijn afgenomen.

De ouderbijdrage Overig is hoger dan begroot, omdat de inkomsten voor iPad's hoger is dan begroot.

4. Lasten

		Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
		EUR	EUR	EUR
4.1	**Personeelslasten**			
4.1.1	Lonen en salarissen	13.470.433	13.017.680	13.140.673
4.1.2	Overige personele lasten	1.131.061	922.623	1.071.628
4.1.3	Af: uitkeringen	-152.721	-62.938	-73.857
	Totaal	**14.448.773**	**13.877.365**	**14.138.444**

Uitsplitsing

4.1.1	**Lonen en salarissen**			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	10.585.142	10.250.968	10.319.488
4.1.1.2	Sociale lasten	1.333.725	1.297.540	1.323.181
4.1.1.3	Pensioenpremies	1.551.566	1.469.172	1.498.004
	Totaal	**13.470.433**	**13.017.680**	**13.140.673**

De lonen en salarissen zijn vooral hoger door de volgende zaken: cao verhoging van 2,35% per 1 juni 2018, stijging pensioenpremies van bijna 1% per 1 januari 2018, eenmalige uitkering personeel van 1%, hogere fte inzet op de ISK dan begroot. Daarnaast is per 1 augustus 2018 de Tienerschool van start gegaan en was hier in de begroting niet voorzien.

Uitsplitsing

4.1.2	**Overige personele lasten**			
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	255.126	251.750	222.439
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	399.337	200.873	349.183
4.1.2.3	Overige (overige personele lasten)	476.598	470.000	500.006
	Totaal	**1.131.061**	**922.623**	**1.071.628**

De dotaties personele voorzieningen zijn wat lager dan begroot. De dotatie aan de WW voorziening was lager dan begroot. De dotatie aan de voorziening LPB verlof was 25% lager dan begroot omdat de voorziening vanaf 1 januari 2018 wordt berekend op basis van de werkelijke salarissen i.p.v. gemiddelde tarieven. Een verhogend effect had een niet voorziene dotatie aan de nieuwe voorziening voor het generatiepact.
De kosten voor personeel niet in loondienst zijn hoger dan begroot door ziektevervanging van docenten en externe inleen voor de Tienerschool. Daarnaast werden enkele docenten extern ingeleend.

Uitsplitsing

4.1.2.3	**Overige (overige personele lasten)**			
	Reis- en verblijfkosten (via salaris)	17.592	18.000	19.197
	Reiskostenvergoeding niet via salaris	17	-	304
	Nascholing	92.195	105.000	92.998
	Schoolmaatschappelijk werk	13.867	15.000	16.335
	VAVO-leerlingen	64.211	55.000	61.580
	Bedrijfsgezondheidszorg	37.502	40.000	41.212
	Fultura VSO	13.909	-	19.661
	Doorbelasting uitkeringen WW collectief deel 75%	154.254	155.000	144.209
	Werving en selectie	17.955	20.000	30.775
	Koffievoorziening / Vergaderkosten	16.721	18.000	16.564
	Overige personeelskosten	48.375	44.000	57.171
	Totaal	**476.598**	**470.000**	**500.006**

Fultura VSO betreft een doorbelasting van subsidie m.b.t. leerlingen die zijn ingestroomd in speciaal onderwijs.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2018 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de stichting, omgerekend naar volledige mensjaren 188,4 (2017:189,1). Hiervan waren 0 personen (2017:0) werkzaam buiten Nederland. Deze personeelsomvang (gemiddeld aantal pesonen) is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën:

	2018	2017
Gemiddeld aantal FTE	**188,4**	**189,1**
Management / directie	10,0	10,9
Onderwijzend personeel	133,9	134,5
Onderwijs ondersteunend personeel	44,5	43,7

		Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
		EUR	EUR	EUR
4.2	**Afschrijvingen**			
4.2.2	Materiele vaste activa	359.546	357.741	343.786
	Totaal	**359.546**	**357.741**	**343.786**

De afschrijvingen zijn bijna gelijk aan de begroting.

4.3	**Huisvestingslasten**			
4.3.1	Huur	56.962	76.000	64.791
4.3.3	Onderhoud	166.291	137.500	243.611
4.3.4	Energie en water	134.678	153.800	150.996
4.3.5	Schoonmaakkosten	182.986	185.000	186.982
4.3.6	Heffingen	75.828	78.200	77.170
4.3.7	Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	300.000	300.000	300.000
4.3.8	Overige huisvestingslasten	23.937	20.000	22.483
	Totaal	**940.682**	**950.500**	**1.046.033**

De huurkosten zijn lager omdat de subsidie voor de gymzalen nu verrekend wordt met de kosten.

De onderhoudskosten zijn hoger dan begroot. Dit komt vooral omdat op de ISK een grootkeuken is gerealiseerd.

De energiekosten zijn lager dan begroot door minder waterverbruik door het oplossen van een lekkage, minder gaskosten door een tegemoetkoming van een leverancier van een foutief ingestelde klimaatregelaar en minder elektriciteit door een goede opbrengst van de zonnepanelen.

	Uitsplitsing			
4.3.3	**Onderhoud**			
4.3.3.1	Klein onderhoud en exploitatie	46.708	66.000	71.578
4.3.3.2	Verbouwingen	119.583	71.500	172.033
	Totaal	**166.291**	**137.500**	**243.611**

		Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
4.4	**Overige lasten**	EUR	EUR	EUR
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	255.858	283.000	294.736
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	393.357	464.500	423.538
4.4.4	Overige (overige lasten)	1.349.646	1.179.054	1.270.959
	Totaal	**1.998.861**	**1.926.554**	**1.989.233**

Uitsplitsing

4.4.1	**Administratie- en beheerslasten**			
4.4.1.1	Abonnementen en Contributies	73.041	70.000	72.767
4.4.1.2	Reproduktiekosten	32.122	60.000	76.282
4.4.1.3	Public Relations	34.364	31.000	33.755
4.4.1.4	Bestuurskosten	24.028	27.000	26.932
4.4.1.5	Accountantskosten	23.696	18.000	20.995
4.4.1.6	Overige administratie en beheerslasten	68.607	77.000	64.005
	Totaal	**255.858**	**283.000**	**294.736**

De reproductiekosten zijn veel lager door een nieuw contract voor de printers, wat de helft goedkoper uitvalt.
De Accountantskosten zijn hoger door de controle van de nieuwkomers.

Uitsplitsing

4.4.2	**Inventaris, apparatuur en leermiddelen**			
4.4.2.1	Inventaris en apparatuur	11.747	17.500	20.739
4.4.2.2	Onderwijsteams, docentenmateriaal en zorg	12.091	54.000	32.052
4.4.2.3	Leermiddelen	124.230	128.000	116.840
4.4.2.4	ICT lasten	245.289	265.000	253.907
	Totaal	**393.357**	**464.500**	**423.538**

De lasten voor Onderwijsteams, docentenmateriaal en zorg zijn lager door lagere materiële kosten voor zorg en teamleiders projecten.
De ICT lasten nemen wat af omdat het contract van Tablet for Learning is opgezegd.

Uitsplitsing

4.4.4	**Overige (overige lasten)**			
4.4.4.1	Schoolfondslasten	101.901	103.500	102.228
4.4.4.2	Excursielasten	178.589	170.000	191.409
4.4.4.3	Sportaccentlasten	27.489	35.800	30.643
4.4.4.4	Boekenfondslasten	13.512	16.000	15.591
4.4.4.5	Overige deelnemerslasten	121.777	109.250	113.851
4.4.4.6	Schoolboeken lasten	689.817	585.744	657.199
4.4.4.7	Externe ondersteuning	112.994	60.000	83.729
4.4.4.8	Overige OCW subsidies lasten	22.408	40.260	30.679
4.4.4.9	Overige lasten	81.159	58.500	45.630
	Totaal	**1.349.646**	**1.179.054**	**1.270.959**

De sportaccentlasten zijn lager door een lagere deelname aan sportaccent.
De schoolboeken lasten zijn hoger door de aanschaf van meer nieuwe schoolboeken.

De post externe ondersteunig is vooral hoger door advieskosten doordecentralisatie huisvesting, strategische personeelsplanning, belastingvraagstukken, open dag organisatie en verbetering van het binnenklimaat.

De overige OCW subsidies lasten zijn lager door beperkte inzet middelen uit de presatiebox.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van Van Ree Accountants B.V. zijn ten laste gebracht van de Stichting, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	2018	2017
Van Ree Accountants B.V.		
Onderzoek jaarrekening	23.696	20.995
Andere controleopdrachten	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-
Andere niet-controlediensten	908	3.025
Totaal	**24.604**	**24.020**
Van Ree Accountants overig		
Onderzoek jaarrekening	-	-
Andere controleopdrachten	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-
Totaal	**-**	**-**

		Resultaat 2018	Begroting 2018	Resultaat 2017
		EUR	EUR	EUR
5.	**Financiële baten en lasten**			
5.1	Rentebaten	10.301	12.900	17.015
5.5	Rentelasten (-/-)	-	-	-
	Saldo	**10.301**	**12.900**	**17.015**

De rentebaten zijn lager omdat de rente verder is gedaald.

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2017	Resultaat 2017	Consolidatie Ja/Nee
				EUR	EUR	
Coöperatieve vereniging Pompeblêd	Stichting	Smallingerland	4	62.659	0	Nee
SWV Fultura	Stichting	Sneek	4	713.557	33.262	Nee

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en haar bestuurders, leidinggevende functionarissen en toezichthouders.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen in het model WNT.

WNT-verantwoording 2018 Stichting RSG Magister Alvinus

Per 1 januari 2015 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting RSG Magister Alvinus van toepassing zijnde regelgeving: het bezoldigingsmaximum per klasse voor topfunctionarissen van onderwijsinstellingen. De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat de Stichting RSG Magister Alvinus op basis van de complexiteitspunten in Klasse D valt. Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Stiching RSG Magister Alvinus bedraagt op basis hiervan € 146.000.

Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum vooor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	S.A.J. Haverkamp	R.A. Veenhoven	S.A.J. Haverkamp	R.A. Veenhoven
Gegevens over het jaar	**2018**	**2018**	**2017**	**2017**
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Nee	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	Echte	Echte	Echte	Echte
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Individueel bezoldigingsmaximum	**€146.000**	**€146.000**	**€141.000**	**€141.000**
Bezoldiging				
Beloning	106.672	90.919	106.244	89.541
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn *	17.827	16.215	16.691	15.682
Subtotaal	124.499	107.134	122.935	105.223
-/- onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	**124.499**	**107.134**	**122.935**	**105.223**
Motivering indien overschrijding:	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

* De beloningen betaalbaar op termijn betreft de pensioenpremies.
Op elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen' en afzonderlijk vermeld in de toelichting.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	M.H.G. van Immerseel	J.G. Bron	R.A. van de Ploeg	A. Spanninga	C.G.M. Andringa - v.d. Hengel
Gegevens 2018					
Functie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	**21.900**	**14.600**	**14.600**	**14.600**	**14.600**
Bezoldiging					
Beloning	4.850	3.250	3.250	3.250	3.250
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Subtotaal	4.850	3.250	3.250	3.250	3.250
-/- onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2018	**4.850**	**3.250**	**3.250**	**3.250**	**3.250**
Motivering indien overschrijding:	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Bedragen x € 1	N.E. Kramers	M.H.G. van Immerseel	M.H.G. van Immerseel	J.G. Bron	R.A. van de Ploeg	A. Spanninga	C.G.M. Andringa - v.d. Hengel
Gegevens 2017							
Functie	Voorzitter	Lid	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Duur dienstverband	1/1 - 30/06	1/1 - 30/06	1/07 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12
Individueel WNT-maximum	**10.575**	**7.050**	**10.575**	**14.100**	**14.100**	**14.100**	**7.050**
Bezoldiging							
Beloning	2.425	1.625	2.425	3.250	3.250	3.250	1.625
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2017	**2.425**	**1.625**	**2.425**	**3.250**	**3.250**	**3.250**	**1.625**

Op elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen' en afzonderlijk vermeld in de toelichting.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Datum opmaak jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt op 27 mei 2019 te Sneek.

S.A.J. Haverkamp, rector/bestuurder

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Schrevenweg 3-9
8024 HB Zwolle
Postbus 1509
8001 BM Zwolle

T (038) 303 21 40
zwolle@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 08107895

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting RSG Magister Alvinus

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting RSG Magister Alvinus te Sneek gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting RSG Magister Alvinus op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting RSG Magister Alvinus zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Van Ree Accountants is een handelsnaam van Van Ree Accountants BV.
Op al onze diensten zijn de SRA-Algemene voorwaarden van toepassing die gedeponeerd zijn onder nummer 40481496 bij de Kamer van Koophandel te Utrecht
Op verzoek worden deze kosteloos toegezonden.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatie-bepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de

jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 20 mei 2019
Van Ree Accountants

w.g.

M.A. Rozendaal RA

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen

Voorstel bestemming van het exploitatiesaldo

Vooruitlopend op het bestuursbesluit is het exploitatiesaldo over het jaar 2018 toegevoegd / onttrokken aan de Algemene Reserve en de bestemmingsreserves volgens onderstaande specificatie.

		Verslag 2018	Begroting 2018
		EUR	EUR
Exploitatiesaldo		**451.511**	**422.518**
Reserve spaarbapo	onttrekking	-68.365	-25.000
Reserve subsidie maatschappelijke stage	onttrekking	-24.773	-28.500
Reserve boekenfonds	onttrekking	-17.440	-23.160
Reserve schoolfonds	onttrekking	-2.942	0
Reserve Leerlingvereniging DD	onttrekking	-2.098	0
Reserve algemeen	toevoeging	567.129	499.178
Totaal		**451.511**	**422.518**

Bijlage 1: Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	41442
Naam instelling	Stichting RSG Magister Alvinus
Adres	Almastraat 5
Postadres	Postbus 341
Postcode/Plaats	8600 AH Sneek
Telefoon	0515-429760
Fax	0515-424297
E-mail	alma@rsg-sneek.nl
Internet-site	www.rsg-sneek.nl
Sector	VO
Brinnummer	16FP
Naam	RSG Magister Alvinus
Adres	Almastraat 5
Postadres	Postbus 341
Postcode/Plaats	8600 AH Sneek
Contactpersoon	L.A. Stolk
Telefoon	0515-429764
Fax	0515-238792
E-mail	l.stolk@rsg-sneek.nl
Internet-site	www.rsg-sneek.nl